

DOBA seniorů

č. 11 / XII. ROČNÍK LISTOPAD 2016 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

LADISLAV VÍZEK: „ŽIJEME JEN JEDNOU, TAK PROČ SI TO NEUŽÍT!“

10 | **DS | OSLAVY MDS**
Jak senioři
slavili
svůj svátek
v krajích

14 | **AKTUÁLNÍ TÉMA**
Ministryně
Marksová
o sociálním
bydlení

20 | **SERIÁL DS**
Nádherní
a vyhlášení
koně
z Kladrub

16

03 | **SOCIÁLNÍ BYDLENÍ**

Vývoj i aktuální stav zákona, za který Rada seniorů léta bojuje

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SENIOŘI,

valorizaci penzí máme za sebou, práce Rady seniorů tím ale ani zdaleka nekončí. Dalším velkým a dlouhodobým tématem, jemuž se RS ČR věnuje, je sociální bydlení. Již dlouhé roky volají představitelé Rady seniorů po přijetí příslušného zákona, který by seniorům zaručil, že dožijí v důstojných podmínkách. Zdá se, že po letech jednání, vysvětlování i sepisování návrhů a připomínek k nejrozumnější konceptu nakonec vláda premiéra Sobotky tolik potřebný zákon přijme. Jaký je současný stav, o tom se dočtete nejen v aktuálním tématu Doby seniorů, ale také v rozhovoru, který nám na toto téma poskytla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

V době, kdy pilně trénoval na svou účast v pořadu České televize StarDance aneb když hvězdy tančí, sešel se bývalý fotbalista a majitel vyhlášené pražské hospo-

dy Ladislav Vízek s Evou Procházkovou. Jejich rozhovor najdete na straně 16.

Přelom září a října byl bohatý nejen na výlety seniorů, ale především se také na mnoha místech slavil Mezinárodní den seniorů. Oslavy se stávají tradicí a nabývají na intenzitě. I letos mnoho oslav pořádaly krajské Rady seniorů, ať už ve spolupráci s hejtmany jednotlivých krajů, primátory měst či společnosti Sun Drive, která je partnerem Rady seniorů v projektu Senior Pas.

Nechybí samozřejmě ani pravidelné poradny, stejně jako sudoku či křížovka.

U listopadové Doby seniorů vám přejeme příjemnou zábavu!

Lenka Desatová

OBSAH

03 DS

- 03 Senior měsíce – Jiří Hrubý
- 10 Oslavy MDS
- 31 Adresář poraden RS ČR v krajích
- 31 Připravujeme

04 NA AKTUÁLNÍ TÉMA

- 04 Na aktuální téma – zákon o sociálním bydlení jako priorita
- 06 Rozhovor – Michaela Marksová

14 ZE ŽIVOTA KRAJŮ

- 14 TOTEM zahájil novou sezonu
- 14 Senioři v Maďarsku u Hrabala
- 14 Odhalení památníku českého svazu bojovníků za svobodu
- 15 Hejtman ocenil vítěze soutěží Senior Art 2016 a Nejaktivnější klub seniorů Ústeckého kraje
- 15 Přednáška ve Zlíně
- 15 Den zdraví v Českých Budějovicích

16 ROZHOVOR MĚSÍCE

- 16 Ladislav Vízek

19 TIPY NA VÝLETY

20 SERIÁL

- 20 11. díl – Starokladrubští koně

22 BEZ ČEKÁRNÝ

- 22 Bytové poradenství
- 23 Právní poradenství
- 24 Veterinární poradna
- 25 Klub zdravé výživy
- 26 Kosmetika
- 27 Spotřebitelská poradna

28 SOUTĚŽE

- 28 Sudoku
- 28 Básnička
- 28 Vtipy
- 29 Křížovka

30 TRIBUNA ČTENÁŘŮ

- 30 Dopisy

JIŘÍ HRUBÝ, MUŽ, KTERÝ (NEJEN) VZDĚLÁVÁ SENIORY

Věnuje se vzdělávání seniorů. Stál u zrodu internetového vzdělávacího centra pro seniory (Společnost senior Ostrava), v němž celé desetiletí vyučuje seniory základům výpočetní techniky. Jako posluchač i lektor Virtuální U3V PřF Ostravské univerzity se podílel na založení Univerzitního klubu seniorů a byl jeho prvním předsedou. A brzy po vzniku Národní průmyslové památky Dolní oblast Vítkovice se stal jedním z jejích prvních průvodců, kde zajímavou a přitažlivou formou seznamuje návštěvníky areálu s historií výroby železa a oceli ve Vítkovických železárnách a dobývání uhlí v dole Hlubina. Představujeme vám osmdesátiletého Jiřího Hrubého z Ostravy-Poruby

Úctyhodná porce aktivity, co říkáte? Okolí Jiřího Hrubého si to myslí také. A jeho práci neberou jako samozřejmost, ale velmi si jí cení. Což dokázalo mimo jiné i tím, že nelenilo a přihlásilo aktivního seniora do soutěže, kterou již tradičně pořádá Nadace Charty 77 - Senior roku.

Přesně 1. října, tedy na Mezinárodní den seniorů, se předávaly ceny Senior roku 2016 nejlepším seniorským klubům i jednotlivcům z celé České republiky.

Slavnostní akt se uskutečnil v Pražské křižovatce pod záštitou paní ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové a za účasti předsedkyně Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97 paní Dagmar Havlové. Z celkového počtu 129 nominací byl mezi osm nejlepších jednotlivců vybrán také Jiří Hrubý.

Ing. Marcela Vyskočilová, která jej na vyhlášení do Prahy doprovázela, napsala současnému výboru

Univerzitního klubu seniorů mimo jiné: „Bylo mi velkým potěšením strávit krásný den v doprovodu tohoto svižného osmdesátníka a zúčastnit se s ním velice reprezentačního předávání cen Senior roku 2016. Jsem velice ráda, že se pan Hrubý dostal

v tak velké konkurenci mezi ty nejlepší v republice. Beze sporu si to totiž zaslouží. Vždyť svým poctivým a odpovědným přístupem ke své průvodcovské činnosti v Dolní oblasti Vítkovice je velkým příkladem ostatním a mnohem mladším spolupracovníkům.“

Z Ostravy nám napsali ještě jednu zajímavost. Mezi návštěvníky, které Jiří Hrubý nedávno provázel, byl i známý moderátor, herec a hudebník pan Marek Eben. I on se připojil k zastupu těch, co oceňují vysoce odborný a zajímavý výklad při prohlídce vysoké pece, včetně Tower Boltu (viz foto s Markem Ebenem v Bolt café).

My v redakci panu Hrubému k jeho ocenění také gratulujeme a přejeme hodně zdraví i v následujících letech a mnoho dalších spokojených návštěvníků.

Jiří Bárta

Foto: autor

ZÁKON O SOCIÁLNÍM BYDLENÍ JAKO PRIORITA

Jednou ze stěžejních problematik, kterým se Rada seniorů aktivně a dlouhá léta věnuje, je bydlení seniorů. Dlouhodobě bojuje za přijetí zákona o sociálním bydlení, který by vyřešil problém mnoha osamělých seniorů a seniorek.

„Senioři jsou jedinou skupinou obyvatelstva, která má nárok na bydlení zakotven přímo v Ústavě ČR. Často

zpět u sociálního bydlení. A že mají přispívat rodiny? Vždyť na to kolikrát ani nemají!“

středků končí na účtech podnikatelů s „ubytovnicí“ s předraženým nájemným a špatnou kvalitou!

Podle České správy sociálního zabezpečení je v exekuci 84 700 seniorů, což je oproti loňskému roku více o 5 200. Dále zpráva uvádí, že 15 % osamělých seniorů je ohroženo chudobou. Příjmy seniorů jsou u nás nízké a tak zejména osamělí senioři ve větších městech vydávají za bydlení až 70 % příjmů! Pokud se podíváme do evropských zemí s podobnou historickou tradicí (Rakousko, Německo, Francie, země Beneluxu či Skandinávie), musíme jen neradi konstatovat, že tam mezi chudobou ohrožené skupiny nepatří senioři, narozdíl od ČR...

se ale setkáváme s tím, že mnoho politiků toto vůbec neví,“ **začíná předseda RS ČR dr. Zdeněk Pernes.** „Největším problémem jsou samozřejmě byty nájemní. Pokud jsou senioři dva, ještě to nějak zvládnou, ale jak ovdoví, nastává často problém. Tržní nájemné je samozřejmě velmi vysoké a malometrážních bytů je zoufalý nedostatek, na což upozorňujeme řadu let. Když slyším vyjádření některých pravicových politiků o tom, jak osamělí senioři bydlí v příliš velkých bytech, takže pak nedosáhnou na příspěvky na bydlení, a že by se měli buď přestěhovat, nebo se o ně musí postarat rodina, mám dojem, že neznají fakta. Senioři by se často přestěhovali rádi, ale nemají kam! Malometrážní byty za přijatelný nájem zejména ve velkých městech nejsou! Dlouhé roky voláme po výstavbě obecních bytů, které by však v majetku obce zůstaly a byly by poskytnuty seniorům za přijatelné nájemné. A jsme vlastně

Místopředseda Rady seniorů pro otázky bytové politiky a šéf Sdružení nájemníků ČR **Ing. Milan Taraba** doplňuje, že v programových prohlášeních vlád se vždy objevil závazek připravit a přijmout zákon o sociálním bydlení. „Do začátku letošního roku se však tento příslib nepodařilo naplnit. Dloužno dodat, že za současné vlády už se zdá, že by se věc mohla nakonec dotáhnout do úspěšného konce. Koncepce sociálního bydlení byla schválena, paragrafované znění zákona odešlo 27. září do resortního připomínkového řízení.“

ŘEČ ČÍSEL

Z oficiálních statistik lze zjistit, že u nás každoročně přibývá bezdomovců. Částky vyplácené státem na příspěvky a doplatky na bydlení rostou raketově. Za tři čtvrtletí minulého roku vyplaceno na těchto dávkách 7,4 miliardy korun, což bylo více než za celý rok 2012! Část těchto pro-

NÁSTROJE BYTOVÉ POLITIKY NA ÚROVNI STÁTU, KRAJŮ ČI OBCÍ

Cílem státu v oblasti bydlení v souladu s mezinárodními úmluvami, naší ústavou a dalšími dokumenty je zajištění dostupného přiměřeného bydlení, vytváření stabilního prostředí pro oblast bydlení a trvalé zvyšování kvality bydlení. Pravidelné hodnotící zprávy veřejného ochránce lidských práv nehodnotí politiku státu v bytové oblasti vůbec pozitivně.

Kraje nemají stanovenou žádnou povinnost v oblasti bydlení. Obce v samostatné působnosti mají podle zákona o obcích pečovat o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů. Mezi tyto potřeby zákon zařazuje i uspokojování potřeby bydlení. Jenže, jak jsme se sami přesvědčili během předvolebních Kulatých stolů, mnoho starostů o této povinnosti ani neví.

„Dostáváme stovky dopisů z celé ČR, kde se občané vyjadřují k postupu představitelů měst a obcí. Chvályhodný je postup těch měst a obcí, které mají sociální oblast mezi prioritami. Ale bohužel převažují jiné zkušenosti. Prodávají se nájemní smlouvy obálkovou metodou nejvyšší nabídky. Odmítá se řešení sociální péče s odkazem na pracoviště Úřadu práce. Nájemní smlouvy na dobu určitou způsobují stálý tlak na zvyšování nájemného. Pokud už se chce senior o výši nájmu soudit, liší se znalecké posudky na nájemné konkrétního bytu, a tak jsou nepředvídatelná rozhodnutí soudu, včetně nejistoty úhrady soudních výloh! Setkáváme se s případy, kdy po ztrátě bytu bydlí rodiny v zahradních nevytápěných domcích! A tak bych mohl pokračovat,“ uvádí Milan Taraba příklady z praxe.

Dodává, že vláda ČR schválila na návrh ministryně pro místní rozvoj ČR Ing. Karly Šlechtové Revidovanou koncepci bydlení ČR do roku 2020. K té se mimo jiné vyjádřila též Rada seniorů ČR a k návrhové části koncepce požaduje:

- Ponechat funkční příspěvek na bydlení s úpravou podle objektivních nákladů, té které části velkých měst;
- Vyřešit finanční dostupnost nájemního bydlení pro osamocené seniory i pro další sociální skupiny s nižšími příjmy sektorově i teritoriálně;
- Urychlit přijetí zákona o sociálním bydlení;
- Zvýšit finanční dostupnost nájemního bydlení snížením tzv. jistoty před uzavřením nájemní smlouvy;

CO RADA SENIORŮ OČEKÁVÁ

Zákon o sociálním bydlení by měl odstranit nejednotnost výkladů a realizace sociálního bydlení. „Očekáváme jednotný systém sociálního bydlení, přiměřené náklady na bydlení, zejména nájemné a platby za služby spojené s užíváním bytu. Věříme, že se vyřeší nedostatek volných a dostupných nájemních bytů a přestane

růst počet osob bez domova nebo osob ohrožených ztrátou bydlení,“ vysvětluje Taraba.

ZÁKON O SOCIÁLNÍM BYDLENÍ BY MĚL MÍT DVA PILÍŘE:

- A** současný pilíř se státní podporou v podobě dávek a to tak, aby si domácnosti mohly udržet stávající bydlení;
- B** nový systém dle sociálního bydlení:
 - krizové bydlení /stávající sociální služby typu azylový dům/
 - sociální byty
 - dostupné byty

Pro nový systém bude v zákoně zdůrazněna potřeba sociální práce a intenzivní prevence ztráty bydlení.

Podle zákona o sociálním bydlení bude zcela zásadní rozdělení kompetencí. Obce budou sociální bydlení v jednotlivých kategoriích zajišťovat, kraj by měl zajistit koordinaci v rámci území kraje, aby se předcházelo vzniku sociálně ohrožených lokalit a role státu bude spočívat v zajištění nezbytných finančních prostředků pro realizaci zákona v jednotlivých lokalitách. Obec bude uzavírat smlouvu s občanem dle rozhodnutí Úřadu práce o zařazení do systému. Může využívat vlastní bytový fond, byty neziskových organizací, soukromých vlastníků, církví či církevních organizací. Může též uzavírat svazky s dalšími obcemi. Díky investiční podpoře státu dostane obec možnost obnovy stávajícího bytového fondu, či výstavby nového, rovněž možnost pořízení nového bytového fondu. Dle zákona bude mít povinnost zajistit s pomocí státu odpovídající velikost fondu sociálního bydlení na svém

území. V sociálních bytech bude povinná sociální práce, u dostupných bytů bude sociální práce dobrovolná. Sociální nebo dostupný byt by měl být přidělován bez zbytečného odkladu, nejpozději do šesti měsíců od rozhodnutí.

Zákon stanovuje jednotlivé ohrožené skupiny obyvatelstva, jimž bude umožněn vstup do systému. Půjde o dobrovolný vstup.

ZVLÁŠTNÍ OHROŽENÉ SKUPINY:

- Osoby pobírající starobní důchod či osoby splňující podmínku dosažení věku pro pobírání starobního důchodu dle roku narození;
- Osoby se zdravotním postižením, tedy osoby pobírající invalidní důchod 3. stupně;
- Domácnosti pečující o nezaopatřené děti s nižšími příjmy;
- Osoby pečující o osobu, která má priznaný příspěvek na péči a žije ve společné domácnosti;
- Oběti domácího násilí;
- Osoby opouštějící školská zařízení ústavní výchovy, zařízení sociálních služeb, výkon trestu odnětí svobody, náhradní rodinnou péči o sociálně-právní ochranu dětí;
- Lidé diskriminovaní na základě diskriminačních důvodů o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací;

V sociálních bytech je v zákoně povinnou podmínkou účast na systému sociální práce. Nájemníci musí být aktivní při zpracování Plánu individuální podpory, kde jsou stanoveny kroky pro zlepšení jak bytové tak i sociální situace a tyto podmínky budou povinni plnit. Pokud by podmínky plněny nebyly, může být vydán podnět úřadu práce na odebrání rozhodnutí o zařazení do sociálního systému. Opětovně se do systému dle zákona mohou hlásit až po 6 měsících od data odebrání rozhodnutí. Zákon také předpokládá návaznost na systém sociálních dávek.

„Doufejme, že se tolik potřebného zákona tentokrát skutečně dočkáme,“ uzavírají svorně oba čelní představitelé RS ČR.

Lenka Desatová a Milan Taraba

Foto: Lenka Desatová

EXTRA INFO

Již v roce 2003 uspořádalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR s výbo-rem OSN pro bydlení a organizací pro neziskové bydlení CECODHAS v Praze významnou konferenci o sociálním bydlení za účasti předních odborníků ze 42 zemí. Tato konference měla být výchozím krokem k řešení sociálního bydlení v naší zemi s ohledem na stále se zvyšující náklady na bydlení v rozpočtu domácností. Žel nestalo se.

MICHAELA MARKSOVÁ:

„POČÍTÁ SE S TÍM, ŽE SENIOR BY MĚL V DOSTUPNÉM BYTĚ V KLIDU A DŮSTOJNĚ DOŽÍT“

Rada seniorů ČR vnímá pozitivně snahu vlády premiéra Sobotky, aby se koncepce sociálního bydlení konečně dotáhla do konce a tolik potřebný zákon vstoupil v platnost. Na druhou stranu, vzhledem ke zkušenosti z let předchozích, je poněkud skeptická. Jak situace kolem tohoto zákona vypadá? Schyluje se skutečně k jeho přijetí? Na to se Doba seniorů zeptala ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové.

PANÍ MINISTRYŇE, RADA SENIORŮ VOLÁ PO ZÁKONU O SOCIÁLNÍM BYDLENÍ JIŽ DLOUHÉ ROKY. ZA TU DOBU SE HOVOŘILO O NĚKOLIKA KONCEPCÍCH, ABSOLVOVALI JSME NĚKOLIK KONFERENCÍ, DOKONCE I MEZINÁRODNÍCH, A VÝSLEDEK – NULA. PROČ BY MĚLA VĚŘIT, ŽE NYNÍ SE VŠE SKUTEČNĚ PODAŘÍ DOTÁHNOUT DO ZDÁRNÉHO KONCE?

Souhlasím s vámi, že v minulosti, kdy mělo v gesci agendu sociálního bydlení Ministerstvo pro místní rozvoj, se prakticky nic nedělo. Proto jsme teď trvali na tom, abych ho dostala do gesce já. Nejen, že se

nám podařilo připravit ucelenou a jasnou koncepci, kterou schválila vláda, ale už jsme i vytvořili návrh zákona, což se zatím žádnému z předchozích ministrů nepodařilo. Když jsme návrh psali, jezdili jsme nejen na konference, ale mluvili a debatovali i se starosty, neziskovými organizacemi, ale také například s Radou seniorů. Díky tomu návrh nevznikl od stolu, ale reaguje na konkrétní připomínky a problémy, které v oblasti bydlení naši občané zažívají. Zákon vstoupil letos v září do mezirezortního připomínkového řízení, tak daleko se dosud nikdy nedostal.

PŘIBLIŽTE ČASOVOU OSU PŘIJETÍ ZÁKONA, JE-LI TO MOŽNÉ? TEDY TAKOVOU OPTIMÁLNÍ VARIANTU A NAOPAK VARIANTU, KTERÁ NASTANE, KDYŽ BUDOU NĚJAKÉ POTÍŽE.

Věříme, že se nám podaří dokončit připomínkové řízení na začátku listopadu. Vládě bychom zákon předložili nejpozději začátkem ledna.

TO, CO MNOHÉ SENIORY URČITĚ HODNĚ ZAJÍMÁ, JE DATUM, KDY BY MĚL ZÁKON VSTOUPIT V PLATNOST. NĚKTERÍ SE NECHÁVAJÍ SLYŠET, ŽE SE HO TAKÉ NEMUSÍ DOŽÍT...

Předpokládáme, že by mohl platit od října příštího roku. Ale obcím

dáváme dva roky na to, aby svůj bytový fond připravily. Vyplynulo to z dohody s nimi.

POJĎME SE NA SOCIÁLNÍ BYDLENÍ PODÍVAT KONKRÉTNĚJI. NÁVRH ZÁKONA TAK, JAK JEJ MÁME K DISPOZICI, POČÍTÁ S NOVÝM SYSTÉM SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ. PRACUJE S TERMÍNY KRIZOVÉ BYDLENÍ, SOCIÁLNÍ BYTY A DOSTUPNÉ BYTY. PŘEDPOKLÁDÁME, ŽE KATEGORIE SENIORŮ BY SE MĚLY TÝKAT TY POSLEDNĚ JMENO-

provádí již dnes například v systému hmotné nouze, kam také spadla řada seniorů. Obdobně se bude provádět i u sociálního bydlení, není to tedy nic nového. Nikdo nebude nucen nic prodávat. Každý případ se bude posuzovat individuálně, nikoliv plošně. U seniorské skupiny je zřejmé, že sem budou spadat osaměle žijící senioři v nájemním bydlení s vyššími nájem. S problémy se setkávají i pečující, o kterých také víme, že mají problémy s hrazením vyšších nájmů.

BYDLENÍ? JAK SE ZMĚNÍ NÁROKY NA TYTO ČÁSTKY?

V budoucnu bude existovat jen jedna dávka a zvlášť pak nárok na sociální byt. Ale pro současné uživatele zejména z řad seniorů se nic nemění, nárok na příspěvek na bydlení bude stejný jako dnes (tedy pro lidi, kteří vydávají na bydlení více než 30%, respektive v Praze 35% příjmu).

A JAK SE DOTKNOU SENIORSKÉ POPULACE, KTERÁ ČERPÁ SPÍŠE

VANÉ, TEDY BYTY DOSTUPNÉ. CO ALE ČEKÁ SENIORY, KTERÍ BUDOU CHTÍT NA TAKOVÉ BYDLENÍ DOSÁHNOUT? MUSÍ PROJÍT MAJETKOVÝMI TESTY? MUSÍ PRODÁVAT SVŮJ MAJETEK? A CO AUTOMOBIL? PRO MNOHÉ SENIORY JE TAKŘKA NUTNÝ, VZHLEDEM KE SNÍŽENÉ POHYBLIVOSTI ČI ŠPATNÉ DOSTUPNOSTI LÉKAŘSKÉ PÉČE A SLUŽEB JE PRO NĚ NEPŘEDSTAVITELNÉ BÝT BEZ AUTOMOBILU.

Pro seniory je primárně určen dostupný byt, tedy běžný obecní nájemní byt se sníženým nájemem. S majetkovým testem se počítá. Nicméně tento test se na Úřadě práce ČR

DO JAKÉ MÍRY SE PODLE VÁS PROMÍTNE ZÁKON O SOCIÁLNÍM BYDLENÍ NA VÝŠI VYPLÁCENÝCH DÁVEK, KTERÉ STÁT NYNÍ DO TÉTO OBLASTI POSÍLÁ?

Účelem nového zákona je mimo jiné zamezit obchodu s chudobou a zajistit při přidělování bytů co největší spravedlnost. Obce jako správci bytového fondu se nebudou na systému bezdůvodně obohacovat ani podvádět. Proto v budoucnu počítáme s úsporami na dávkách na bydlení.

KDO BUDE, RESPEKTIVE NEBUDE MÍT NÁROK NA PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ A NA DOPLATEK NA

PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ NEŽ DOPLATEK?

Seniorů by se úprava nové dávky na bydlení v zásadě dotknout neměla. O dávku může přijít pouze senior, který je například majitelem bytového domu nebo prokazatelně disponuje takovým příjmem, ze kterého může hradit plně své náklady na bydlení. Zároveň pozitivem je, že na dávku nově dosáhnou i senioři bydlící například v podnájmech.

JAKOU BUDOU MÍT SENIOŘI, POKUD SE SVÝMI ŽÁDOSTMI O DOSTUPNÉ BYDLENÍ USPĚJÍ, GARANCI, ŽE V BYTĚ BUDOU MOCI DOŽÍT? ►

► **POKUD NĚCO SENIOŘI TĚŽCE NESOU, ZEJMÉNA PSYCHICKY, JE TO NEJISTOTA A TAKÉ NUTNOST STĚHOVÁNÍ. PROTO NEMAJÍ V LÁSCCE SMLOUVY NA DOBU URČITOU...**

Senioři jsou pro nás prioritní cílovou skupinou. Proto např. majetkový a příjmový test se nebude provádět opakovaně. Počítá se s tím, že senior by měl v dostupném bytě (pokud bude chtít) v klidu a důstojně dožít. K tomu mu mají být i nabízeny doprovodné a dobrovolné sociální služby, kupříkladu pečovatelská služba, kterou zejména senioři velmi často doma využívají. Smlouvy o nájmu mají být v těchto případech uzavírány na dobu neurčitou.

Teprve pak budou mít možnost přejít do běžného, dostupného bytu. Pokud ale naopak tyto podmínky plnit nebudou, nárok na podporu ztrácejí.

POKUD OBCE A MĚSTA ROZPRODALY SVÉ OBECNÍ BYTY, DÁ SE JEJICH NEJISTOTA A OBAVY CHÁPAT, I KDYŽ, DOPLŇME, ŽE I V SOUČASNÉ LEGISLATIVĚ JE ZAKOTVENO, ŽE MAJÍ PEČOVAT O VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ SOCIÁLNÍ PÉČE A PRO USPOKOJOVÁNÍ POTŘEB OBČANŮ. MEZI TYTO POTŘEBY ZÁKON ZAŘAZUJE I USPOKOJOVÁNÍ POTŘEBY BYDLENÍ... PRAXE JE ALE ASI JINÁ, ŽE?

DOSTATEK SOCIÁLNÍCH BYTŮ, BUDOU SENIOŘI UPŘEDNOSTNĚNI?

Ano, budou. Společně ještě například se zdravotně postiženými osobami. Senioři jsou skupina zvláště zranitelných osob, bydlení by měli získávat velmi rychle.

BOJOVALA JSTE ZA VALORIZACI PENZÍ, ZDÁ SE, ŽE SE POD VAŠÍM VEDENÍM PODAŘÍ PŘIJMOUT ZÁKON O SOCIÁLNÍM BYDLENÍ... CO BYSTE DO KONCE VOLEBNÍHO OBDOBÍ VE VZTAHU K SENIORŮM JEŠTĚ CHTĚLA USKUTEČNIT?

Za valorizaci penzí budeme muset bojovat každý rok, důchody nesmí

CO ŘÍKÁTE NA ARGUMENTY NĚKTERÝCH OBČÍ, ŽE ZÁKON VLASTNĚ NENÍ POTŘEBA A ŽE OBCE NEBUDOU UMĚT VYHOVĚT VŠEM, KDO BUDOU MÍT NA SOCIÁLNÍ BYDLENÍ NÁROK?

Potřeba určitě je. Řada obcí a měst už dnes svůj vlastní systém sociálního bydlení má, ale ty, které nechtějí, nemáme jak donutit. A tam nejvíce kve- te byznys s chudobou. Kromě bezproblémových skupin, jakými jsou třeba senioři či samoživitelky, zákon myslí i na lidi žijící v sociálním vyloučení - ti jsou dnes většinou koncentrováni ve vyloučených lokalitách, které v obcích vytvářejí velké problémy. Těmto lidem, pokud nebudou schopni samostatného bydlení v normálních bytech, bude buď nabídnut azylový dům nebo sociální byt s povinnou sociální prací, která bude stanovovat například úkoly, které povedou k získání práce, zajištění povinností, aby děti docházely do školy apod.

Jak už jsem uvedla - existují obce, které už dnes jdou příkladem u podpory svých občanů v bydlení. Na druhou stranu je řada obcí, které problémy občanů s bydlením nezajímají, a to, co by měly řešit samy, přesunují na stát a svou odpovědnost odmítají. Většinou platí, že právě ty obce, které svůj bytový fond rozprodaly, rezignovaly na možnost ovlivňovat, kdo bude na jejich území bydlet. Jejich bývalý majetek často přešel do rukou soukromých podnikatelů, kteří jsou zapojeni do obchodu s chudobou a nezajímá je občanské soužití nebo rozvoj dané lokality.

ZÁKON PROTO UMOŽŇUJE OBČÍM VYUŽÍT BYTY SOUKROMNÍKŮ, DRUŽSTEV, NEZISKOVEK ČI NAPŘÍKLAD CÍRKVÍ - ZÁLEŽÍ JEN NA JEJICH ROZHODNUTÍ. V PŘÍPADĚ, ŽE NEBUDE, COŽ SE ALEŠPŮ NA POČÁTKU DÁ PŘEDPOKLÁDAT,

klesnout pod 40% průměrné mzdy. Navrhujeme uzákonit tzv. „ošetřovatelské volno“ pro ty, kteří se rozhodnou doma pečovat o své nemocné blízké. Také dáme finance na programy pro aktivní seniory a jejich organizace včetně osvěty, že být seniorem neznamená patřit do starého železa. V novele zákona o sociálních službách navrhujeme systém, aby sociální práce a pomoc byla blíž potřebným a podporujeme terénní sociální služby, aby lidé mohli co nejdéle zůstat doma a neodcházet do domovů pro seniory, pokud nechtějí. Co se týče jiných resortů: Ministerstvo zdravotnictví snižuje částku, kterou senioři platí za rok za léky. A ve vedení krajů budou zástupci ČSSD prosazovat jízdné pro seniory zdarma, jak to slibovali před volbami.

Děkujeme za rozhovor.
Lenka Desatová

Foto: autorka

Dvojí ochrana pro vaše zdraví

Ochranu proti pneumokokovým zápalům plic máte ve svých rukou. Nechte se očkovat vakcínou Prevenar 13 současně s očkovaním proti chřipce.

Pneumokokovým zápalem plic jsou nejvíce ohroženi lidé nad 65 let. Riziko nákazy je přitom možné snížit očkovaním vakcínou Prevenar 13.

**Nechte se očkovat 2×
při jedné návštěvě.**

Váš lékař vás současně s očkováním proti chřipce může očkovat i proti pneumokokovým infekcím. Poradte se s ním.

Další informace naleznete na **www.prevenar13.cz**

Prevenar 13 je registrovaný léčivý přípravek (vakcína proti pneumokokovým infekcím), jehož výdej je vázán na lékařský předpis. Přečtěte si, prosím, pečlivě příbalovou informaci. Prevenar 13 neposkytuje 100% ochranu proti typům pneumokoka, které vakcína obsahuje, a nechrání před typy neobsaženými ve vakcíně či jinými mikroorganismy, které způsobují zápal plic.

**Předcházejte
nečekanému**

Pfizer PFE, spol. s r. o.,
Stroupežnického 17, 150 00 Praha 5
tel.: +420 283 004 111, fax: +420 251 610 270
www.pfizer.cz

Prevenar 13

Pneumokoková polysacharidová konjugovaná vakcína (13valentní, adsorbovaná)

MEZINÁRODNÍ DEN SENIORŮ TAK JSME SLAVILI SVŮJ SVÁTEK

Oslavy Mezinárodního dne seniorů už nejsou na okraji zájmu, těší se oblibě seniorů, pozdravit je chodí politické špičky. Za to všechno patří dík nejen předsedům krajských Rad seniorů ale i všem, kdo jim s přípravou, organizací a zajištěním důstojných a mnohdy velkolepých oslav pomohli. Velký dík patří i hejtmanům, primátorům a starostům, kteří přispěli svými záštitami a vesměs i finančně, stejně jako partnerské společnosti Sun Drive, která na mnoha místech akce spolupřádala. Jak se tedy letos slavilo? Pojďme se podívat do několika krajů České republiky.

KRAJ: PLZEŇSKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **PLZEŇ, VELKÝ SÁL MĚŠŤANSKÉ BESEDY** | DATUM: **27. 9. 2016**

Tradiční koncert se i letos uskutečnil u příležitosti Mezinárodního dne seniorů v Plzeňském kraji. Seniorům k poslechu zahrál swingový orchestr Ježkovy stopy, který se zabývá válečnou i předválečnou českou swingovou hudbou, přinesl posluchačům velmi věrohodný zážitek z 30. let. Některé melodie připomněly známé

a stále populární filmy, jako např. Hotel Modrá hvězda či Kristián. Koncert zahájil uvítáním účastníků předseda Krajské Rady seniorů Leoš Johec, který poděkoval seniorům za aktivitu ve společenském životě. Dík za podporu celé akce patří i hejtmanovi Václavu Šlajsovi.

KRAJ: OLOMOUCKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **OLOMOUC, VÝSTAVIŠTĚ FLORA** | DATUM: **29. 9. 2016**

Originalitu a vtip projevila krajská Rada seniorů Olomouckého kraje, když plánovala letošní oslavy. Kromě bohatého programu totiž vyhlásila soutěž Babička roku. Zájem byl enormní a zpracovat všechny přihlášky do soutěže stálo hodně času. Ale organizátoři byli navýsost spokojeni. „Cílem bylo uspořádat

něco velkolepého, vtáhnout samotné seniory do programu, ukázat lidskou hodnotu a vnitřní krásu člověka v seniorském věku, a povedlo se,“ usmívala se předsedkyně krajské Rady Milena Hesová. Během slavnostního dne se babičky utkaly na podiu ve finálových disciplínách – říze-

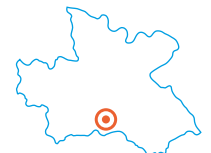

ný rozhovor, ukaž, co umíš a promeň se ve společenském oblečení.

Babičkou Olomouckého kraje se stala Věra Mazurová z Olomouce, přichází senioři pak svými hlasy zvolili Babičku sympatie, tou je Jaroslava Fabiánová z Bělkovic Laštan. Titul Nejstarší babička Olomouckého kraje 2016 si pak odnesla paní Marie Pallová ze Skrbeně – 93 let! Všechny nominované babičky si odnesly dárkové tašky od sponzorů, květiny, účastnické listy. Vítězky pak korunky a šerpy. Krajská Rada seniorů Olomouckého kraje děkuje touto cestou všem sponzorům a partnerům. Poděkování za podporu patří vedení Olomouckého kraje.

Nechyběl samozřejmě ani doprovodný program, o který se postaraly amatérské soubory z kraje – Báječné ženské z Majetína, Hanácký národopisný soubor Cholinka a Nikol Pattarello. Pozvání na akci přijali hejtman Olomouckého kraje Jiří Rozbořil, předseda RS ČR dr. Zdeněk Pernes, místopředseda RS ČR Ing. Milan Taraba, záštitu nad akcí převzala náměstkyně hejtmanky pro sociální odbor paní Yvona Kubjátová.

KRAJ: KRÁLOVÉHRADECKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **HRADEC KRÁLOVÉ, KINO CENTRAL A MASARYKOVO NÁM.** | DATUM: **30. 9. 2016**

Královéhradecký kraj ve spolupráci s krajskou Radou seniorů pozval dříve narozené i jejich rodiny hned na dvě oslavy. První část tradičně proběhla dopoledne v kině Central. Program moderovala předsedkyně krajské Rady Ing. Růžena Ryglová, která posleze podala humorným způsobem i úlohu babičky v rodině. Přítomné pozdravil i hejtman Bc. Lubomír Franc a předseda Rady seniorů dr. Pernes. MUDr. Fink hovořil zase o důležitosti vnímání okolního světa sluchem a seznámil s možnostmi řešení nedoslýchavosti. Zástupkyně Městské knihovny nabídla bezplatnou službu pro zrakově i sluchově postižené důchodce. Areál knihovny je vybaven zařízením pro obě skupiny postižených občanů a navíc poskytuje audiozáznamy knih načtených známými herci. Předseda KR SD Ing. Jaroslav Groh pozval všechny pří-

tomné na 2. část letních sportovních her, závody v plavání 5. listopadu v hradeckých lázních. Také připomněl vydávání Zpravodaje Krajskou radou Svazu důchodců a zmínil účast našich zástupců na celostátní soutěži Senior roku, kde se stala paní Hana Svobodová v kategorii žen Seniorkou roku 2015. Druhá část oslav proběhla v režii Krajského úřadu na Masarykově náměstí. To bylo velmi šťastné rozhodnutí, jak potvrdila velmi hojná účast. K poslechu vyhrávala dechovka Barevná muzika a vystupovaly zpěvačky Kamélie, Petra Janů a Helena Vondráčková. Kromě tohoto zábavného programu mohli návštěvníci využít měření tlaku, cukru a cholesterolu, získat informace z oblasti zdravotní i bezpečnostní atp. Jediným kritizovaným nedostatkem byl stánek, který nabízel občerstvení za ceny, které skutečně neodpovídaly situaci. Ani to však nemohlo pokazit celkový velmi příjemný dojem z oslav.

KRAJ: PRAHA

MÍSTO KONÁNÍ: **PRAHA, OBECNÍ DŮM**

DATUM: **30. 9. 2016**

Stejně jako v letech předchozích uspořádala krajská Rada seniorů hlavního města pod záštitou pražského magistrátu u příležitosti Mezinárodního dne seniorů koncert v nádherných prostorách Obecního domu.

KRAJ: ÚSTECKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **MOST** | DATUM: **1. 10. 2016**

Již podruhé uspořádalo statutární město Most spolu s krajskou Radou seniorů Ústeckého kraje, za finanční podpory kraje a pod záštitou hejtmána Oldřicha Bubeníčka, oslavy Mezinárodního dne seniorů. Přítomné pozdravil jak hejtmán, který se postaral o slavnostní zahájení akce, tak předseda krajské Rady seniorů Alois Malý. V pestrém odpoledni vystoupil například s hebrejskými písněmi dětský sbor Poupata, který spolupracuje s teplickou židovskou obcí. Na pódiu vystoupily kluby seniorů z Lomu a Jirkova s tanečními vystoupeními, pěvecký sbor Skejušanky z Chomutova a další hosté.

KRAJ: JIHOČESKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **ČESKÉ BUDĚJOVICE, VÝSTAVIŠTĚ** | DATUM: **1. 10. 2016**

Jihočeští senioři oslavili svůj svátek 1. října na Výstavišti v Českých Budějovicích. O dobrou náladu staraly kape-

ly Žadovjáci a Jižani, kulturní program navíc obohatily městské organizace Svazu důchodců České Budějovice a Prachatice vystoupením svých pěveckých souborů.

Součástí oslav bylo i vyhodnocení dvou soutěží zajišťovaných krajskou Radou seniorů. V soutěži supermarketů a hypermarketů o Obchod přátelský seniorům a občanům se zdravotním postižením vyhrály hypermarket Globus České Budějovice a supermarket Albert v obchodním centru IGY České Budějovice.

Druhou soutěží bylo sportovní zápolení v akci „Jihočeští senioři šlapou do Ria“. Senioři nad 60 let od 1. dubna do 31. srpna soutěžili v odvětvích pěší turistiky a cyklistiky. Záměrem bylo společně překonat vzdálenost 9 800 kilometrů, která dělí jihočeskou metropoli od místa konání letošních olympijských her.

Do akce se zapojilo 32 organizací a celkem 1 567 seniorek a seniorů. Společně „našlapali“ 132 219 kilometrů. Vzdálenost z Českých Budějovic do Ria tak zvládli 13,5krát. Vítězná žena Libuše Cardová ušla úctyhodných 1090 km, nejlepší muž Jaroslav Toman ušel 843 km. Nejlepší na kole pak byli Anna Jerhotová (2255 km) a Jan Kolář (8509 km). Poklonu zaslouží i Jan Pihera, který se coby handicapovaný do soutěže zapojil na handbiku a ujel 5209 km!

KRAJ: STŘEDOČESKÝ

MÍSTO KONÁNÍ: **KLADNO** | DATUM: **10. 10. 2016**

Oslav, které pořádala krajská Rada seniorů s finanční pomocí Magistrátu statutárního města Kladno, se zúčastni-

lo na 150 důchodců organizací Kladna a okolí. Se zdravicí vystoupil primátor města Kladna Milan Volf. V průběhu odpoledního programu vyslechli přítomní seminář o prevenci proti pneumokokovým infekcím, srdce všech potěšilo vystoupení dívčího tria v aerobiku z Rakovníka

a o zábavu se starala rovněž rakovnická hudba, která nešetřila repertoárem písní z dob našeho mládí.

Asi by nezasvěcený nevěřil, že na parketu tancují senioři a důchodci, kteří v rytmu „svých“ písní a skladeb zřejmě zapomněli na bolesti a strasti a bavili se jako za mlada. Atmosféra byla nádherná a nikomu se po ukončení ani domů nechtělo. Byl to den k nezapomenutí a přítomní si na závěr řekli, že lepší to být nemohlo a už aby byl opět MDS 2017!

TOTEM ZAHÁJIL NOVOU SEZONU

Zasazením dalšího stromu vstoupilo do své nové sezony plzeňské mezigenerační centrum TOTEM. Slavnostní akce se zúčastnili čelní představitelé kraje i města a také předseda Rady seniorů Plzeňského kraje. Přítomné uvítala ředitelka Vlastimila Fajferlíková. Ruku k dílu přiložili při sázení

stromu hejtmán kraje Václav Šlajs, radní pro sociální otázky, starosta městského obvodu č.1, náměstkyně primátora pro školství a sociální věci, ekonomický náměstek primátora a další představitelé kraje i města.

Karel Knap

Foto: autor

SENIORŮ V MAĎARSKU U HRABALA

Pražští seniori z klubu Hořanská se vypravili autobusem na léčebný a vzdělávací rodinný pobyt do Velkého Mederu a Topolníku na Slovensku a zavítali i do maďarského Györu. Byli tak nedočkaví a natěšení, že ještě v den příjezdu se všichni vykoupli v geotermálních bazénech ve Velkém

Mederu. Další den se vydali do Topolníků, obce, která byla založena počátkem 15. století a v současné době je proslulá zejména díky své termální vodě. Všem se tu velmi líbilo, stejně jako další den v krytých bazénech a sauně ve Velkém Mederu. O den později pak zamířili do Györu. Při prohlídce města s průvodkyní si prohlédli místní pamětihodnosti a významná místa. Následovala samozřejmě i návštěva termálních pramenů. Na posilnění se pak odebrali, věřte nevěřte, do restaurace „U Hrabala“. Jeho výzdoba je skutečně věnována památce českého spisovatele Bohumila Hrabala! A dokonce i na jídelním lístku byla pěkná řádka českých jídel – třeba kulajda, buchty i koláče, k pití pivo Postřižiny – jak světlé, tak tmavé. Spokojení seniori se dali do zpěvu českých písní při kytáře, což mělo velký úspěch u personálu i maďarských hostů. Těch šest dní jsme si opravdu užili a domů jsme mířili plni dojmů

Klub seniorů Hořanská 2, Praha 3

Foto: KS

ODHALENÍ PAMÁTNÍKU ČESKÉHO SVAZU BOJOVNÍKŮ ZA SVOBODU

Památník občanů Československa vyhnáných v roce 1938 z pohraničí byl odhalen v Plzni na Klatovské třídě. Památník se podařilo realizovat díky dlouhodobému úsilí oblastního výboru ČSBS v Plzni, který je členem krajské Rady seniorů Plzeňského kraje. Slavnostního aktu se zúčastnili plzeňští obyvatelé, zástupci ČSBS ze všech koutů republiky i představitelé města Plzně.

Karel Knap

Foto: autor

HEJTMAN OCENIL VÍTĚZE SOUTĚŽÍ SENIOR ART 2016 A NEJAKTIVNĚJŠÍ KLUB SENIORŮ ÚSTECKÉHO KRAJE

V předvečer oslav Mezinárodního dne seniorů vyhlásili v Ústeckém kraji výsledky třetího ročníku soutěží Senior Art 2016 a Nejaktivnějšího klubu seniorů. Letos se soutěže uskutečnily již potřetí. Ocenění si vítězové převzali z rukou hejtmana Ústeckého kraje Oldřicha Bubeníčka a Pavla Csonky, předsedy poradního orgánu pro seniory a zdravotně postižené Ústeckého kraje a předsedy Krajské rady seniorů Aloise Malého. Po předání cen zhlédli přítomní baletní představení Carmen.

Oceněná díla v rámci soutěže Senior Art mohli všichni obdivovat ve foyer divadla a zároveň při tom mohli ochutnat regionální potraviny, které pro slavnostní večer připravila Krajská agrární komora Ústeckého kraje.

Alois Malý

PŘEDNÁŠKA VE ZLÍNĚ

V rámci vzdělávacího projektu připravuje Rada seniorů Zlínského kraje řadu zdravotnických přednášek. Jednou z neúspěšnějších byla přednáška prof. MUDr. Pavla Kalvacha, CSc. na stále aktuální téma mozkových cévních příhod – onemocnění, která přispívají k nejvyššímu podílu nemocí oběhové soustavy na počtu úmrtí v ČR. Více než 80 účastníků z celého kraje mělo příležitost seznámit se s nejnovějšími poznatky a metodami v prevenci, léčení a uplatňování nových metod při následném doléčování cévních onemocnění mozku. Přítomní senioři ocenili ne-

jenom odbornou stránku, ale i poutavý přednes profesora Kalvacha a širokou diskusi k problematice.

Iva Pilková

foto: autorka

DEN ZDRAVÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Svaz diabetiků ÚO České Budějovice uspořádal ve spolupráci s krajskou Radou seniorů a pod záštitou náměstkyně

ně hejtmana Mgr. Ivany Stráské a primátora Ing. Jiřího Svobody akci s názvem Den zdraví. Na programu bylo velké množství přednášek, vystavovatelé představili výrobky zdravé výživy, potravinové doplňky a bylinky, součástí nabídky tvořila i zdravotní obuv, ponožky a bio čistící prostředky. S velkým zájmem se setkala bezplatné měření glykemie a krevního tlaku, stejně jako měření cholesterolu a BMI.

V rámci přednášek se uskutečnil i vědomostní test, který obsahoval převážně otázky z oblasti diabetu a zdravé výživy. Tři vyhodnocení pak obdrželi věcné dary věnované VZP a Svazem diabetiků.

Marie Nollová

Foto: autorka

A portrait of an older man with grey hair and a friendly expression, wearing a blue and white striped sweater. He is sitting at a table in what appears to be a pub or bar, with a brick wall and chalkboards in the background. The text is overlaid on the image.

PŘÁTELE MU ŘÍKAJÍ VIZOUR

Ladislav Vízek začínal svou fotbalovou kariéru jako každý venkovský kluk – s kamarády se proháněl s míčem po návsi. Na rozdíl od nich se ale dokázal prosadit v ligovém fotbale i v reprezentaci. Dětství prožil v Hlušicích nedaleko Nového Bydžova a na svůj mateřský klub TJ Čechie Hlušice nikdy nezapomněl. Za Duklu Praha odehrál 224 ligových utkání a dal 115 gólů! Sešli jsme se v jeho hospůdce Kozlovna v době, kdy se pilně připravoval na taneční soutěž StarDance. Jak bych ho stručně charakterizovala? Usměvavý pohodář.

KOMU JSTE DOMA FANDILI?

Fotbal jsme moc neřešili, na venkově byla spousta práce, moc času na zába-
vu nebylo. Občas jsme se dívali na te-
levizi, ale vášniví fanoušci jsme neby-
li. Trochu jsme nadržovali Spartě, byla
tenkrát nejslavnější, ale časem se ze
mě stal „antispárta“. Ligový fotbal
jsem poprvé viděl ve svých asi šest-
nácti letech v Hradci Králové. Hradec
tenkrát vyhrál nad Spartou 3 : 0. Plný
stadion bouřil a pro mě to byl ohrom-
ný zážitek, který si dodnes pamatuju.

**NAŠEL JSTE V DĚTSTVÍ FOTBALOVÝ
MÍČ POD VÁNOČNÍM STROMEČKEM?**

Nenašel, ale dostal jsem kolo, a to
bylo ještě lepší. V celé vesnici byl je-
diný fotbalový balón, jeho šťastným
majitelem byl nějaký Pepík Zelba.
Když se na nás naštvál, odnesl ho
domů a bylo po fotbalu. Popadl míč a
nepůjčil. Jo, to byly časy... Svým ro-
dičům nepřestanu být vděčný za to,
že mi umožnili hrát, podporovali mě
a přimhouřili oči, když jsem nebyl
včas na poli.

**JAKÉ BYLY VAŠE FOTBALOVÉ
ZAČÁTKY?**

První zápasy jsem sehrál za Hlušice,
potom jsem se „usadil“ v Bydžově.
Tam mě uviděli trenéři z Hradce, to už
bylo v dorostu. Jenže se to nějak zaš-
modrchalo, párkrát jsem neměl pení-
ze na vlak a nedorazil jsem na trénink,
navíc jsem trenérovi nějak nepadl do
oka – zkrátka vrátili mě do Bydžo-
va jako neperspektivního. Dodnes
mám v sobě pocit, že mi tam ublížili.
Bydžov hrál tenkrát A třídu, nemohl
jsem odtud nikam výš postoupit.

NAŠTĚSTÍ PŘIŠLA VOJNA...

Stala se zlomem v mé kariéře. Jako
branec jsem se dostal do výběru,
úplně neznámý hráč s číslem 1183.
Znamější hráči byli už dopředu při-
děleni do Dukly Tábor, Dukly Praha
– já jsem mohl čekat tak Duklu Pla-
ná nebo Jičín. Jenže v rozřazovacím
zápase, kde jsem se měl předvést,
jsme vyhráli 11 : 4 a já dal deset gólů.
Zbystřili a rovnou mě odvezli do Žat-
ce. A to byl začátek mé strmé cesty
vzhůru. V Žatci jsem byl nejlepší, po
roce si mě vytáhli do Dukly Praha,
rovnou do ligy, do A mužstva.

JAK VÁS TAM PŘIJALI SPOLUHRÁČI?

Bylo neuvěřitelné, jak rychle mě vzali
mezi sebe. Ivo Viktor, tenkrát nejlep-
ší brankář na světě, Nehoda, Geleta
– co jméno, to fotbalový pojem. Na
prvním soustředění jsem dal Vikto-
rovi tři góly! Honza Geleta si mě vzal
„pod křídla“, byl to fantastický hráč.
Po čase mi u piva řekl, že jakmile
mě poprvé viděl na tréninku, věděl,
že jeho čas končí. Přestože jsem ho
vlastně připravil o místo, nikdy mi
nic nevyčítal, naopak, přál mi to.

**VELMI BRZY JSTE SE DOSTAL
I DO REPREZENTACE, JAKÝ BYL
VÁŠ NEJDŮLEŽITĚJŠÍ GÓL?**

Tam jsou všechny góly důležité, ale
nejvíc samozřejmě vzpomínám na
ty první, které jsem v národním dal.
Bylo to proti Švédsku, v mém prvním
reprezentačním zápase, povedly se
mi dva góly, z toho jeden hlavou – to
bylo něco!

**MĚL JSTE NĚJAKOU SVOU
FOTBALOVOU FINTU?**

Nic takového, ale vždycky jsem šel
tam, kde jsem měl být. Základy fotba-
lové techniky jsem získal na „hlušic-
kém plácku“ – byla to ta nejlepší prů-
prava. Obcházel jsem kluky, stromy,
balon se mi „lepil“ k noze, uměl jsem
utíkat s ním i bez něj, bylo mi to jedno.
Moc rád vzpomínám na své trenéry
z dětství – byli hodní, laskaví, milovali
fotbal i nás, kluky. Bohužel už nežijí,
ale nikdy nezapomenu, jak mě vypro-
vázeli do Prahy a kladli mi na srdce:
Ládíku, nezapomeň, dívej se doprava
a přihrávej doleva, to ti sežerou...

**DOMA JISTĚ SCHOVÁVÁTE MNOHO
RŮZNÝCH OCENĚNÍ, MEDAILÍ,
POHÁŘŮ – ČEHO SI VÁŽÍTE NEJVÍC?**

Největší radost jsem měl z titulu
Fotbalista roku. To je asi to nejvyš-
ší ocenění. Fotbalistou roku jsem
byl vyhlášen dvakrát – v roce 1983
a 1985, a to mě vzalo za srdce.
A stejně vzácná je pro mne olympijská
zlatá medaile, tu má doma málokdo.
Přivezli jsme ji v roce 1980 z Moskvy.
Rodiče byli pyšní, to víte, celá vesnice
mi fandila, lidé z Hlušic to prožívali to
se mnou. Jezdili za mnou na ligová
utkáni starickým autobusem, bylo do-
jemné, jak mi drželi palce.

**CELÝ FOTBALOVÝ ŽIVOT JSTE ZŮSTAL
VĚRNÝ DUKLE PRAHA, AŽ NA
SKLONKU KARIÉRY JSTE ODEŠEL
DO FRANCOUZSKÉHO LE HAVRU.
JAKÉ TO TAM BYLO?**

Rozdíl byl úplně ve všem – v život-
ním stylu, v tréninku, v penězích.
Když jsem odjížděl, uměl jsem fran-
couzsky dobrý den a děkuji, to bylo
všechno. Ale moje řeč – to byl fotbal,
balón, okamžitě jsem se chytil a do
půl roku už jsem se domluvil. Muž-
stvo nepatřilo ke špičkovým, ale snad
i díky mně se udrželo v lize. Dávali mi
najevo, že si mě váží, že mě mají rádi.
Francie se stala mým druhým domo-
vem. Po roce jsem se vracel. Byl rok
89, tady se to „mlelo“, chtěl jsem být
doma. Za vydělané peníze jsem si po-
řídil hospodu.

**MĚL JSTE S VEDENÍM HOSPODY
NĚJAKOU ZKUŠENOST?**

Neměl, ale to se člověk rychle naučí.
Brzy jsem poznal, že hospoda je horší
než fotbal. Pracovat s lidmi je obtíž-
né, vždycky se mezi zaměstnanci na-
jde někdo, kdo vás chce ošidit. Byly
chvilky, že jsem chtěl hospodu prodat,
říkal jsem si, že to nestojí za ty ner-
vy. Ale nakonec jsem rád, že jsem to
neudělal. Uvnitř to máme moc hez-
ké, teď je tu skvělý kuchař i kluci na
place, mám tu kamarády. Scházíme
se tu, pokecáme, zahrajeme si mariáš
nebo kulečník – jsem tu „doma“.

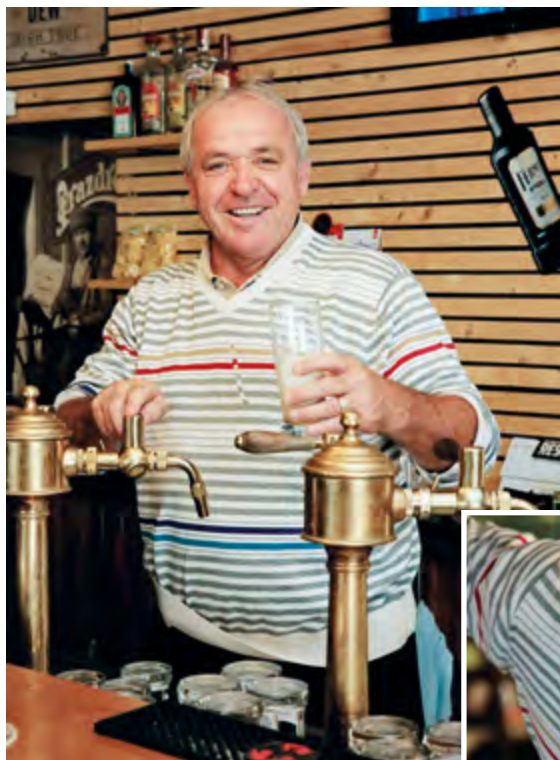
FOTBAL UŽ NEHRAJETE?

Do loňska jsem hrál nižší fotbalovou
soutěž za Chabry, ale už jsem skončil.
Mladým klukům už nestačím, vždyť
je mi 61 let. Fotbal jsem vyměnil za
tenis, golf, to mi ještě jde. Ale máme
své mužstvo Kozlovny, rekreačně si
fotbálek ještě dáme. Zvou nás na
exhibiční zápasy na různé turnaje,
během léta jsme odehráli 15 utkání.
Spolu se mnou jsou v mužstvu mí
kamarádi, bývalí fotbalisté – Ivan
Hašek, Siegl, zeťák Šmíca (Vladimír
Šmicer), ten to má povinné...

**JSTE ZNÁMÝ TAKÉ TÍM, ŽE FOTBAL
KOMENTUJETE, GLOSUJETE – JAK SI
PODLE VÁS VEDE DUKLA A JAK
REPREZENTACE?**

Když jsem hrál, to byla „zlatá éra Duk-
ly“ – Dukla Masopustova, Nehodova,

- Viktorova. Potom přišly různé zmatky a dnes jsme rádi, že vůbec máme ligu. Je to hodně o penězích, tam, kde bychom chtěli Duklu mít, ještě není a dlouho nebude. Útlum cítím i v reprezentaci – když není dobrá liga, není dobrá ani reprezentace. Problémy vidím hlavně ve funkcioná-

řích – chtělo by to „provětrat“. Skandály bývaly i dříve, ale protože nešlo o tolik peněz, nebylo to tak výrazné. Dnes se dějí věci, které do sportu nepatří.

NENÍ ŠKODA, ŽE JSTE SE NEDAL NA TRENÉRSKOU DRÁHU, NECHYSTÁTE SE ALESPŇ NAPSAT SVÉ VZPOMÍNKY?

Trenéra bych dělat nemohl. Vidím své spoluhráče, kteří trenéry dělají, a mnohdy je mi jich líto. Vyhazují je za nic, mohou vlastně za všechno. Na dnešní hráče se nesmí ani zařvat, aby se nedej bože nelekli, kdepak, to není nic pro mě. Vzpomínkovou knihu jsem kdysi napsal, jmenuje se Fotbalový romantik. A teď píšu další, měla by vyjít o Vánocích. Bude v ní nejen fotbal, ale i mé zážitky ze StarDance, a protože jsem hodně upřímný, myslím, že to bude zajímavé čtení.

V SOUVISLOSTI S VAŠÍ ÚČASTÍ VE STARDANCE MĚ VELMI POBAVIL VÁŠ VÝROK, ŽE PAVLÁSEK JE PROTI VÁM

TRAVOLTA... JAK JSTE SE K TANCI DOSTAL A MÁME SE TEDY NA CO TĚŠIT?

Těšte se, bude to stát za to. Oslovili mě – prý jako pohodáře a fotbalovou legendu. Přiznávám, že mě přemlouvali dlouho, ale nakonec jsem kývl, já prostě neumím říct ne. Kamarádi tvrdili, že to nedám, a to mě vyhecovalo. Nebudu zapírat, mám trochu strach. Mým základním cílem je nevypadnout v prvním kole, ale takový cíl má každý z nás, takže někdo bude mít smůlu. Doufám, že mě kamarádi podrží, uvidíme. Třetí či čtvrté kolo bych bral – tam se už začínají tancit dva tance, a u toho už bych být nemusel. Musím říct – a řeknu to i v tele-

vizi – že fotbalisti jsou proti tanečníkům „kňučny“. Dril, dřina – počítám, že kila půjdou dolů. Zapamatovat si kroky, to je hrůza, bolí mě i ty svaly, o kterých jsem ani nevěděl, že je mám. Domu z tréninku přicházím udřený jako horník z dolu.

CO VAŠE ŽIVOTOSPRÁVA?

Tu jsem si nehlídal nikdy a nehlídám ji ani teď. Měl jsem s tím trochu problémy, ale pořád to bylo v normě. Jenže jak jsem skončil s tréninkem, okamžitě mi stoupla váha o 10 kilo.

Ale já se hubnout nesnažím, naopak – musím vypadat jako hostinský, takže břicho nevadí.

VEDL JSTE KE SPORTU I SVÉ DĚTI?

Pavlína měla pohyb v krvi, byla talentovaná, ale já jsem to nějak „prošvihl“. Pořád jsem někde byl, neměl jsem čas, tady jsem asi udělal chybu. Syn Ládík měl sport taky rád, hrál fotbal, ale takové ty správné fotbalové geny v sobě neměl. Navíc měl zraněná kolena, takže na fotbalové výsluní nedosáhl. Nejmladší tříletá Viktorka vypadá, že ji sport bude bavit, ale uvidíme, jak to budu zvládat já. Mezi nejstarší Pavlínou a nejmladší Vikinkou je rozdíl skoro čtyřicet let. Ale to vůbec nevadí, malá se moc povedla, je to naše sluníčko, zrovna včera jsme byli všichni společně na večeri a užili jsme si to. Je mé štěstí, беру ji jako „velký dar seshora“.

CO BYSTE CHTĚL VZKÁZAT NAŠIM ČTENÁŘŮM?

Já jsem rád veselý a baví mě to tam, kde je „sranda“. Žijeme jen jednou, tak proč si to neužít. Víím, že fyzika už je horší než v mládí, ale s tím se dá žít. Uchovejte si mladé srdce, chmuřte házejte za hlavu. Život je krásný v každém věku.

Děkuji za rozhovor.

Eva Procházková

Foto: Ondřej Kepka

TIPY NA LISTOPAD

Kam zavítat během podzimu? Tentokrát vás pozveme na ochutnání svatomartinského vína, prohlídku historického nábytku a také uklidnit mysl do laboratoře ticha.

ZA MINI DO OSTRAVY

Nejrůznější miniaturní modely, ať už aut, známých postav nebo budov vždy lákaly řadu zvědavců. A právě řada mini modelů je nyní k vidění v areálu Miniuni - světě miniatur na ostravském výstavišti Černá Louka. Až do letošního 20. prosince zde můžete navštívit hned tři různé výstavy s mini modely. První z nich je Výstava hradů a zámků - na ní máte možnost zhlédnout modely řady evropských hradů a zámků z balzového dřeva. Zejména kluky a pány všech věkových kategorií zaujme Výstava Mini American Classic Cars, která láká na množství mini modelů aut brázdících silnice za oceánem, stejně tak jako v pořadí třetí expozice - výstava modelů historických lodí s podtitulem Ti, kteří byli první a představuje modely historických i současných modelů lodí.

ČAS SVATOMARTINSKÉHO VÍNA

Na to, zda letos přijede Martin na bílém koni, si ještě budeme muset chvíli počkat, ale určitě víme, že i tentokrát bude svátek svatého Martina patřit vínu. Právě 11. 11. se totiž opět budou křtít, otvírat a následně koštovat oblíbená svatomartinská vína. A proč je jim věnována taková pozornost? Jsou to totiž první vína nového ročníku.

Zrála tak jen pár týdnů, a proto jsou hodně svěží. Tato mladá vína pocházejí z České republiky a musí splňovat konkrétní ustanovení vinařského zákona. Bílá vína se připravují z odrůd Müller Thurgau, Veltlínské červené rané a Muškát moravský, červená a rů-

žová vína pak z odrůd Modrý Portugal a Svatovavřínecké. Více se o otvírání i ochutnávkách svatomartinských vín dozvíte na internetových stránkách www.wineofczechrepublic.cz, kde také najdete seznam míst, kde svatomartinské vinné oslavy probíhají. A samozřejmě byste neměli zapomenout ani na ochutnání tradiční svatomartinské husy.

HISTORICKÝ NÁBYTEK VE VILE TUGENDHAT

Výstava historického nábytku Ton probíhá až do konce letošního roku v architektonicky proslulé brněnské

vile Tugendhat. Na výstavě máte možnost si prohlédnout historické modely a zároveň také současnou tvorbu společnosti Ton z Bystřice pod Hostýnem, která za svou bohatou stopětapadesátiletou historii proslula především ruční výrobou ohýbaného nábytku, zejména pak židlí.

CHRÁMOVÝ POKLAD NA ZÁMKU

Přesně ten najdete na zámku v Děčíně. Vystavují se zde totiž vzácné sakrální - bohoslužebné předměty kostela Povýšení sv. Kříže, které se dříve využívaly v rámci duchovního života. Velká část vystavovaných předmětů pochází z první poloviny 18. století, některé jsou dokonce ještě starší. Předměty se nacházejí v oratoři přímo v kostele Povýšení sv. Kříže. Kostel je se zámkem spojen krytou chodbou, do níž se vchází z Růžové zahrady. Výstava je otevřená do 30. prosince 2016.

LABORATOŘ TICHÁ

V Národním zemědělském muzeu v Praze je nyní k vidění velmi netradiční výstava. Její motto zní: „Čím pomaleji jdeme přírodou, tím větší tajemství nám odkrývá.“ Výstava se jmenuje Laboratoř ticha a je vlastně velmi realistická. Představuje totiž živý les umístěný ve futuristické laboratoři. Les je napájen automatickými zavlažovacími systémy, laboratoř je klimatizovaná, vybavená speciálním osvětlením i akustickými efekty. Zkrátka se coby návštěvník ocitnete ve zcela jiném světě s nevšedně lesní atmosférou. Výstava je pro návštěvníky otevřená do konce letošního roku.

VÝSTAVA V PODZEMÍ

Do posledního dne letošního roku je otevřená výstava v Plzeňském historickém podzemí, na níž jsou k vidění sochy z kamene a další výtvořky vyrobené ze sádky, které sloužily jako modely a předlohy pro tvorbu z kamene. Výstava se nachází v návštěvnícky velmi atraktivním prostředí - proslulém podzemním plzeňským labyrintu sklepů, chodeb a studní, které leží přibližně 9 až 12 metrů pod centrem města. Vystavované sochy a modely jsou dílem studentů sochařského oboru Střední a průmyslové školy Zámeček.

JABLKA A HRUŠKY MAJÍ DOSTAVENÍČKO VE ZLÍNĚ

Poměrně netradiční výstava je právě otevřená v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně. A co je na ní tak zvláštního? Představuje, jak vypadalo umělé ovoce, konkrétně jablka a hrušky před sto lety. A vězte, že vystavené unikátní exponáty vypadají velmi věrohodně a od těch pravých jedlých jsou jen těžko k rozeznání. Tak se přijďte sami přesvědčit. Výstava trvá do neděle 20. listopadu.

Simona Lišková

ZAJEĎTE SE PODÍVAT DO KLADRUB NAD LABEM!

Starokladrubští koně jsou jediní památkově chránění živí tvorové na celém světě. A těch jedinečností bychom našli daleko více. Jsou to jediní koně vyšlechtění pro ceremoniální účely císařských a královských dvorů a také jediné původní plemeno koní, chované na našem území.

V roce 1995 se stalo základní stádo spolu s hřebčínem kulturní památkou a o sedm let později národní kulturní památkou. To mimo jiné zabránilo privatizaci a případnému rozprodání hřebčína, i takové snahy tu po roce 1989 byly. Za počátek jeho založení je považován rok 1579, kdy mu císař Rudolf II. udělil status císařského dvorního hřebčína. Ale už dříve se zde v oboře chovali koně, takže jde o historii starou přes 500 let.

Areál kladrubského hřebčína má rozlohu 1200 ha a tato unikátní krajina, formovaná chovem koní, nemá ve světě obdoby. Nejsou to jen stáje, ale

i okolní louky, aleje, cesty, pastviny, les. Proto v současné době usiluje Česká republika o zapsání Kulturní krajiny hřebčína v Kladrubech nad Labem do seznamu památek UNESCO.

REKONSTRUKCE HŘEBČÍNA MÁ PRVNÍ ETAPU ZA SEBOU

Kvůli tomu probíhala v Kladrubech po dva roky rozsáhlá rekonstrukce, jejíž první etapa byla ukončena před několika měsíci. Podařilo se opravit sedmnáct budov a tři volná prostranství, historickému komplexu byla vrácena klasicistní podoba.

Druhá etapa rekonstrukcí areál teprve čeká. Bude se týkat zeleně podél pastvin a polních cest, a také rekonstrukcí historických budov v krajině.

I pro návštěvníky se díky tomu mnohé změnilo. Kromě prohlídek stájí se mohou nově podívat do lesovny či vodárenské věže, k vidění jsou arcibiskupské postroje, dobové kočáry – např. originální kočár Tomáše G. Masaryka. Expozice představí i historii chovu koní, zámecká expozice především období císaře Františka Josefa I. a jeho manželky Alžběty, zvané Sissi. Rekonstrukce proběhly za přispění financí z evropských fondů, první – již hotová etapa stála zhruba 350 milionů, druhá má rozpočet přibližně 100 milionů korun.

Co se změní, pokud se podaří zapsat Národní hřebčín Kladruby nad Labem do seznamu památek UNESCO? Určitě přibudou turisté, zvýší se atraktivita celého areálu. Ale především jde o prestiž a ochranu kulturního dědictví. Komisařům UNESCO se musí dołožít, že památka v dalších deseti-

letích nezanikne a bude dál sloužit svému účelu.

POJĎME ALE ZPĚT KE KONÍM

Starokladrubský kůň je unikátní plemeno teplokrevných koní, které vzniklo křížením starošpanělských a staroitalských koní. Na jeho vzezření je typická klabonosá hlava, výrazné velké oči. Je vysoký, silný, má impozantní vzhled. Váží kolem 600 kg a dožívá se přibližně 30 let. Chová se ve dvou barevných variantách – bílí koně v Kladrubech, černí ve Slatiňanech. Tamější hřebčín byl postaven

knížaty z rodu Auespergů v roce 1895 jako zámecký hřebčín pro kočárové, dostihové a honební koně. Dnes je jedním ze středisek Národního hřebčína Kladruby nad Labem.

Možná vás překvapí, že i hříbata běloušů se rodí tmavá a postupně vybělují – nejpозději do osmého roku věku. I v Kladrubech ale mají několik černých koní a naopak ve Slatiňanech bílých. Využívají u nádherného efektního spřežení tzv. domina, kde jsou střídavě zapřaženi černí a bílí koně. V obou hřebčínech je celkem kolem pěti set koní.

VZÁCNÉ PLEMEMO KONÍ NA POČÁTKU 20. STOLETÍ TĚMĚŘ ZANIKLO

Na konci první světové války stáli kladrubáci na pokraji vyhubení. Ne-návist ke všemu habsburskému, co připomínalo monarchii, vedla k vybíjení a rozprodávání koní a především vraníci „měli namále“. Přežili především díky hipologovi profesoru Františku Bílkovi, který dokázal se

svým týmem v rámci ojedinělého projektu regenerace tyto nádherné koně zachránit.

Vraníci bývali zapřaháni do kočárů vysokých církevních hodnostářů, táhli pohřební kočár Františka Josefa I., šestispřeží kladrubských vraníků vezlo na lafetě Prahou i ostatky prezidenta Václava Havla. Pro svou sílu se využívali i v zemědělství. Bělouši jsou odedávna spjati s ceremoniemi např. při Velké pardubické, ale především bývali a dodnes jsou zapřaháni v královských kočárech evropských panovníků.

využití i v hippoterapii. Jsou přizpůsobiví, mechanika jejich pohybu je dokonalá. V Kladrubech už mají letité zkušenosti s hippoterapií pacientů s roztroušenou sklerózou nebo s dětmi, které mají psychické problémy – např. s autisty.

JSOU KLADRUBÁCI NA PRODEJ?

Lidé si kladrubáky pořizují i jako společníky pro volný čas. Jejich citlivá povaha je předurčuje i pro jízdu dětí. Dvě třetiny kladrubských koní žijí mimo hřebčín, mnozí se dostali až do daleké ciziny – USA nebo i do Austrálie. V Kladrubech jsou pyšní na spolupráci s dánským a švédským královským dvorem. Zatímco v Dánsku žije už jedenáct kladrubských koní, které do svých kočárů zapřahá dánská královská rodina, koně ve Švédsku jsou využíváni pro trumpetisty ve slavnostních průvodech. Pokud si chcete takového koně pořídit, budete muset zaplatit cenu zhruba srovnatelnou s cenou malého auta. Přesto se ročně prodá kolem šedesáti koní, třetina z nich do zahraničí.

Člověk a kůň k sobě patřili odedávna a ušlechtilí koně patří dlouhodobě k lidské kultuře.

Můžeme být pyšní, že nádherné plemeno starokladrubského koně dali světu Češi.

www.nhkladruby.cz

Eva Procházková

Foto: Marcela Kvočková, Ivan Krejza, Josef Vostárek a Šárka Veinhauerová

CO LZE ČEKAT OD NOVÉHO ZPŮSOBU ROZÚČTOVÁNÍ TEPLA?

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR po čase váhání, odborných diskusí a vyjednávání vydalo pod č. 269/2015 Sb. nový předpis pro rozúčtování ceny tepla pro vytápění a ohřev vody. Tím byl současně zrušen předpis dosud platný, tedy vyhláška č. 372/2001 Sb. Nový předpis se bude týkat těch případů, kdy byla služba poskytována od 1. ledna do 31. prosince 2015 a dále.

Co mohou koneční spotřebitelé tepelné energie určené v bytech a nebytových prostorách při rozúčtování v první polovině příštího roku v cenách za tyto služby očekávat? Nicotnou novinkou se asi bude jevit nový název dosud označující ohřivanou vodu jako teplá užitková voda (TUV) a v nové vyhlášce se musí používat nový název teplá voda (TV), i když se tím na její užítkovost vlastně nic nemění a nejde tedy ani nadále o vodu pitnou.

Největší změna se týká vytápění. To asi překvapí ty spotřebitele, kteří mají indikováno nebo měřeno množství tepla na radiátorech ústředního či dálkového vytápění. Zejména, pokud byli dosud chráněni počtem tzv. přepočtených dílků, které představují rozhodující ukazatel pro stanovení tzv. spotřební složky nákladů na teplo. Ti, kterým byla dosud indikována cena tepla vztažená na kvadrátní metr započitatelné plochy bytu v rozmezí 60 % až 140 % téhož ukazatele za celou zúčtovací jednotku, by mohli být nepříjemně překvapeni, že toto pásmo se v novém předpisu mění na 80 % až 200 %.

To znamená, že spotřebitelé, kteří by měli v součtu nákladů za základní složku a spotřební složku zaplatit minimálně 60 % průměru (vztaheno na kvadrátní metr započitatelné plochy), budou teď znovu platit za 80 % průměru. Občané spoléhající z různých důvodů při nastavení svých radiátorů na minimum si tedy povinně připlatí o 20 %. Občané, kteří si rádi při vytápění dopřejí, již nebudou platit maximálně 140 %, ale může jim být účtováno až 200 %.

Novinkou je dále ve vytápění jiný způsob konečného vyúčtování. Nejprve se ve výpočtu vytvoří skupina ko-

nečných spotřebitelů postižená mezi 80 % a mezi 200 % a těm se náklady vypočtou. Jejich součet se odečte od nákladů zúčtovací jednotky (zpravidla bytového domu) a teprve zbytek se rozúčtuje mezi spotřebitele zbývajících.

Co lze učinit již dnes, aby v příštím roce nebyli koneční spotřebitelé služby vytápění nemile překvapeni, že jim zaplacené měsíční zálohy v roce 2015 k úhradě nestačí? Především je třeba se podívat na vyúčtování ceny za vytápění z doby platnosti vyhlášky č. 372/2001 Sb., nejlépe do vyúčtování za rok 2014, tedy vrátit se k formuláři z roku letošního. Pokud spotřebitel zjistí, že zaplatil cenu odpovídající 60 % průměru a byl tedy vyhláškou chráněn v neprospěch ostatních spotřebitelů, je třeba neváhat a změnit způsob vytápění už teď na počátku letošní topné sezóny a teplem více šetřit.

Rovněž lze doporučit spotřebitelům, kteří byli dosud chráněni mezi

140 % a zbytek spotřebovaného tepla za ně platili spotřebitelé ostatní, aby neváhali a postupovali obdobně, protože jim hrozí, že příští rok jim může stoupnout cena až o 60 %.

U služby ohřívání vody se předpis bohužel nemění, i když i zde by bylo záhodno omezit spotřebu této drahé vody, protože někteří koneční spotřebitelé svou nadměrnou spotřebou teplé vody vlastně zdražují cenu této služby i spotřebitelům ostatním.

Pokud se konečný spotřebitel ve formuláři neorientuje, je třeba, aby se poradil s osobou, která se v nich vyzná. Pro seniory fungují bezplatně všechny bytové poradny Rady seniorů České republiky. Jejich seznam je pravidelně zveřejňován v měsíčníku Doba seniorů. Stačí zavolat a objednat se.

Ing. Karel Hanauer

bytová poradna Rady seniorů ČR Praha

S DOMEM KUPUJEME I ZÁVAZKY

Dotaz:

Dobrý den, chtěla jsem se zeptat, co je to věcné břemeno? Nejprve bych vám ale chtěla objasnit, co se nám stalo. Letos jsem odešla do starobního důchodu, manžel je v důchodu již dva roky. Rozhodli jsme se prodat

byt a koupit domek, kde v důchodu budeme žít. Líbí se nám jeden pěkný útulný domeček, ale než jsme si plácli, řekl nám současný majitel, že soused tam má věcné břemeno a může nám chodit přes pozemek. Chtěli bychom vědět, co to znamená a zda bude moci

chodit i přes náš pozemek, tedy až by nám patřil po koupi domku. Můžete mi říci, co to vlastně je věcné břemeno a zda na domku nemůže být ještě další? Neměl by být pozemek levnější?

Petra K., Rousínov

Odpověď:

Dobrý den, nejprve bych začala v obecné rovině a odpověděla vám nejprve, co vlastně věcné břemeno je. Věcné břemeno je určité, konkrétní věcné právo k věci cizí, které omezuje vlastníka věci ve prospěch někoho jiného tak, že je povinen něco strpět či se něčeho zdržet nebo něco dát či něco konat.

DĚLENÍ PRÁV Z VĚCNÝCH BŘEMEN:

Toto právo může mít aktivní charakter nebo pasivní. Aktivní znamená, že někdo musí něco konat. Pasivní znamená, že někdo konat nesmí.

Na vašem případě si uvedené shora vysvětlíme a učiníme tak řeč zákona srozumitelnou. U vás jde o pasivní povinnost trpět, že soused bude chodit přes váš pozemek. Soused tedy má právo váš pozemek určitým způsobem užívat, tedy chodit přes něj.

DOPORUČUJI!

Řádně a pozorně si přečíst smlouvu mezi současným majitelem pozemku a sousedem. Pozornost věnujte tomu, zda je toto právo zřízeno pouze pro souseda či pro více osob a zda se jedná pouze o průchod nebo např. i průjezd. Druhá varianta je vždy více zatěžující vaše vlastnické právo. Je to pro vás velmi důležité, neboť věcná břemena přecházejí na každého dalšího nabyvatele. To znamená, že i vy jako kupující této nemovitosti byste byli vázáni smlouvou uzavřenou současným majitelem a sousedem. Přechodem vlastnictví na jiného nabyvatele toto věcné břemeno nezaniká. Výjimku tvoří osobní právo věc-

ného břemene, které zaniká např. úmrtím toho, komu právo svědčí (např. doživotní užívání bytu) a nepřechází na jiné např. dědice.

DALŠÍ DĚLENÍ VĚCNÝCH BŘEMEN: SLUŽEBNOSTI A REÁLNÁ BŘEMENA.

Služebnosti – zde jde o věcné břemeno, které je podmíněno pasivitou vlastníka zatížené věci. Jako příklad lze uvést právě vámi uvedené věcné břemeno. Vy, jako případní vlastníci, byste byli povinni strpět to, že soused (nebo i jiní lidé uvedení ve smlouvě o zřízení věcného břemene) mohou chodit přes váš pozemek.

Reálná břemena – tato vyžadují aktivní chování zatíženého vlastníka a spočívají zpravidla v povinnosti opakujícího se plnění ze strany vlastníka pozemku.

KATASTR NEMOVITOSTÍ

Pokud jde o věcné břemeno k nemovitosti, je vždy třeba, aby bylo vloženo do katastru nemovitostí, kde také zjistíte, zda na nemovitostech, které budete kupovat, tj. na domku, pozemku či např. studni nevázne další věcné břemeno.

Věcné břemeno může být zřízeno úplatně nebo bezplatně. Může být zřízeno oprávněnému subjektu, a to jedinci (jako je váš soused) nebo více osobám (soused s rodinou a jeho návštěvy) nebo to může být právnická osoba (např. elektrárenská společnost, plynaři apod.).

Zřizuje se vždy na opakující se práva, která mají trvalý charakter, nikoliv na jednorázový výkon. Např. právě na opakovaný přístup souseda k jeho pozemku nikoliv na jednorázové navedení stavebního materiálu.

ZÁNIK SLUŽEBNOSTI

1 Zaniká dle obecných ustanovení Občanského zákoníku o zániku závazku.

2 Trvalou změnou, pro kterou služební věc již nemůže sloužit panujícímu pozemku nebo oprávněné osobě (např. studna, z níž čerpá vodu i soused na základě věcného břemene, vyschne, zhorší se kvalita pozemku – průjezd způsobuje uhýbání zeminy).

3 Vyvolá-li trvalá změna hrubý nepoměr mezi zatížením služební věci a výhodou panujícího pozemku nebo oprávněné osoby.

4 Dojde-li k splnutí vlastníka panující a služební věci. Například kdyby došlo k tomu, že by soused koupil pozemek, kde má zřízené právo průchodu.

5 Uplynutí doby, na kterou byla někomu zřízena, např. u smluv na dobu určitou.

6 Právo z věcného břemene zapsané do veřejného seznamu, které mohlo být vykonáváno nepřetržitě nebo opakovaně, se promlčí, pokud není vykonáváno po dobu deseti let. V případě, že je někomu bráněno v užívání práva z něho plynoucího, má 3 roky na to, aby ho hájil u soudu.

Pokud jde o snížení ceny nemovitosti – pozemku, lze se na něm s prodávajícím domluvit, pokud není ve smlouvě uvedena platba za toto věcné břemeno, např. soused má smluvně stanoveno, že je povinen hradit v určitém časovém intervalu určitou smlouvou stanovenou finanční částku.

Upozorňuji, že se jedná o odpověď na klientovu otázku, nikoliv úplný a podrobný právní výklad.

JUDr. Zdeňka Vejvalková

odborná právní poradkyně RS ČR Brno

KAMARÁD ÚTULKU

Uvažujete, že si pořídíte psa či kočku?

A netoužíte zrovna po kamarádovi s rodokmenem?

Nekupujte zvířata na internetu z inzerátů...

V celé naší republice je spousta útulků a organizací a v nich mnoho psů a koček. Někteří měli smůlu na majitele, jiní se ztratili a další opravdový domov nikdy neměli. Jediné, po čem touží, je, aby je někdo pohladil a oni mohli svoji lásku vrátet.

V případě, že chcete domů jen voříška nebo obyčejného vesnického mourka, je pro vás zvířátko z útulku ideální volbou. A pokud si jen chvilku počkáte a porozhlédnete se po útlkových nabídkách, seženete zde i konkrétní plemeno, po kterém toužíte.

MLÁDĚ NEBO DOSPĚLÉ ZVÍŘE?

Jestliže se rozhodujete, zda je lepší dospělé zvíře nebo mládě, obojí má své klady i zápory. Dospělý jedinec je většinou navyklý na venčení, nedělá doma loužičky, má zkušenosti z okolí a ví, co si smí a nesmí dovolit. Ve specializovaných útlcích se leckdy věnují i převýchově a dále vám i poradí, aby soužití s ním bylo bez problémů. Na druhou stranu, pokud si pořídíte dospělého jedince, je zde riziko, že má za sebou velmi špatnou zkušenost s lidmi a vyžaduje tudíž pevnou ruku a sebevědomé vedení. Takoví psi patří do rukou zkušeného majitele.

Často už útlky organizují veřejné venčení, což znamená, že tam můžete docházet a s vybraným zvířetem se přátelit.

Mláďata z útulku se nijak neliší od takzvaných papírových jedinců. Jako každé štěně či kotě potřebují ukázat a naučit správné návyky a vychovat.

Většina útulků je zapojena do kastrovacích programů a dospělé jedince nechávají kastrovat. Pokud si od nich pořídíte štěně nebo kotě, v adopční smlouvě podepíšete souhlas s kastrací ve vhodném věku zvířete a tuto podmínku pak musíte dodržet.

RADĚJI HNED K VETERINÁŘI

Zvířata procházejí v útulku karanténou, většinou jsou již očkovaní a či-

povaní, odblesení a odčervení. Malé útlky nemusí vždy zařídit vše z výše zmiňovaného a tudíž je dobré se zvířátkem zajít k vašemu veterináři, který ho pořádně zkontroluje. Na všechna zdravotní omezení a jiné potřeby zvířete by vás měli ve všech útlcích řádně upozornit a dále vás poučit.

...a raději se koukněte po kamarádovi v útulku.

A kolik stojí pořízení zvířete z útulku?

Každá organizace má poplatky nastavené jinak, někde platíte jen pevný adopční poplatek, u zvířat se zdravotním problémem se většinou menší částkou podílíte na výdajích za veterináře a někde se podílíte i na již zmiňované kastraci.

Žádná částka věnovaná útulku za pořízení kamaráda u nich se však nevyrovná bezmezně lásce, kterou si domů přivezete. Nekupujte tedy a raději adoptujte, jedině tím můžete efektivně účinně bojovat proti množinám a obchodníkům se zvířaty.

Poradnu připravujeme ve spolupráci s MVDr. Romanou Heřmánkovou z Animal Hope s.r.o., Orebitská 636/10 130 00 Praha 3, tel.: 777 730 677
www.animal-hope.cz, facebook:
www.facebook.com/AnimalHopePraha

POLÉVKY

Babí léto odlétlo a je tu sychravý podzim. Procházky v krásně vybarvené přírodě jsou příjemné, ale po návratu se potřebujeme zahřát, abychom nenastydli. Ideálním pokrmem pro chladné a vlhké podzimní dny jsou polévky.

Ať už je to zeleninový, masový či rybí vývar, do kterého přidáme pokrájenou zeleninu a hrstku ječných nebo pohankových krup, hustý zeleninový krém nebo vydatná luštěninová polévka. Pro silnější efekt můžeme přidat zahřívací koření: zázvor, chilli, papriku, kurkumu, římský kmín (kumin), kari, skořici, badyán nebo bazalku.

V chladném období si vybíráme potraviny, které nás zahřejí. Totéž platí i pro jejich úpravu. Na podzim a v zimě vynecháme saláty ze syrové zeleniny a sáhneme raději po tepelně upravené lokální zelenině. Polévka je ideální z několika důvodů – zahřeje, je dobře stravitelná a dodá potřebné tekutiny. V zimě máme pocit žízně ještě menší než v letním období, nicméně suchý vzduch v bytě nebo mrazivé ovzduší venku nás vody zbavuje stejně jako sálající slunce.

Vývary připravujeme z masa a kostí – hovězí, drůbeží nebo ryby. Lidé, které trápí dna (vysoká hladina kyseliny močové v krvi a bolavé drobné klouby), morkové kosti vynechají a nebudou vývar vařit několik hodin. Přídavek bobkového listu navíc omezuje ukládání solí do kloubů. Pro zpestření můžeme přidat, kromě tradičního nového koření a pepře, kousek čerstvého zázvoru nebo sušené rajče. Na přípravu rybiho vývaru spotřebujeme „zbytky“ z vaření rybiho pokrmu (hlava, ocas, ploutve nebo kostra z filetování), které zalijeme studenou vodou, osolíme a přidáme pár kuliček nového koření a pepře, 1-2 bobkové listy a přivedeme k varu. Nakonec přidáme očištěnou pokrájenou kořenovou zeleninu. Když zelenina změkne, je vývar hotový.

Do vývarů nemusíme přidávat pouze nudle. Výborné jsou například

lehce opražené ovesné vločky, vařené pohankové nebo ječné kroupy, jáhly či ječný nebo žitný kuskus. Případně si vystačíme „pouze“ s nadrobno pokrájeným masem a zeleninou. Zeleninové polévky nezahušťujeme pšeničnou moukou nebo jíškou, ale část polévky rozmixujeme tyčovým mixérem, přidáme jemně strouhanou bramboru, hrašku nebo rozklepneme vejce.

Nesmíme zapomenout na luštěninové polévky. Aby nás netrápilo nadýmání, je vhodné luštěniny namočit. Záleží na druhu. Červenou loupanou čočku nemusíme namáčet vůbec nebo jen krátce (5 – 10 minut) před vařením, klasickou hnědou nebo zelenou čočku raději namočíme alespoň přes noc. Hrách a fazole můžeme nechat namočené 2-3 dny. V tom případě je nutné vyměnit dvakrát denně vodu, aby nezkvasila. Luštěniny solíme až po uvaření, jinak se nám prodlouží doba varu. Fazolové polévky vaříme spolu s kořenovou zeleninou a ochucujeme novým kořením, majoránkou, oregánem a bobkovým listem nebo přidáváme mořské řasy. Krémovou hrachovou polévku můžeme dochutit kostičkami domácí vyškvážené slaniny.

Mrkev pochází z oblasti jižní Asie, kde dodnes nalezneme její divoké předky. V průběhu středověku se dostala až do západní Evropy a Číny. Dnes se pěstuje po celém světě. Oproti dnešní sytě oranžové, měly původní kořeny mrkve bílou a nachově červenou barvu. Mrkev se sklízí na podzim a dá se dobře skladovat, což z ní dělá výbornou zeleninu pro podzim a zimní období. Vařená, dušená, restovaná a jinak tepelně upravená mrkev je lépe stravitelná. V kuchyni ji často používáme v kombinaci s celerem, petrželí a cibulí. V dnešním receptu jsem použila méně obvyklou,

RECEPT

MRKVOVÁ POLÉVKA SE ZÁZVOREM A KURKUMOU

1 střední cibule, 3-4 větší mrkve, kousek čerstvého zázvoru, 1 lžička mleté kurkumy, 1 lžička mořské soli, 1 lžíce přepuštěného másla

Na přepuštěném máse zpěníme na drobno pokrájenou cibuli, přidáme kurkumu, jemně nastrouhaný zázvor a nahrubo nastrouhanou očištěnou mrkev. Na mírném ohni opékáme do růžova a pak zalijeme vroucí vodou. Přiklopíme pokličkou a vaříme, dokud mrkev úplně nezměkne. Na talíři ozdobíme jemně nasekanou zelenou natí (petrželka, pažitka, koriandr...).

nicméně velmi chutnou kombinaci se zázvorem a kurkumou.

Zázvor je původem z Asie, pěstuje se v jihovýchodní Asii, západní Africe a karibské oblasti. U nás jej koupíme ve všech větších obchodech. Zázvor má pikantní chuť a výborně dochutí jak sladká, tak slaná jídla. Působí proti chřipce a nachlazení, podporuje imunitu, zlepšuje trávení, napomáhá lepší funkci kardiovaskulárního systému a snižuje cholesterol.

Kurkuma neboli indický šafrán je koření ze sušeného mletého oddenku kurkumovníku dlouhého. Pochází z jižní Asie a největším producentem je Indie, kde se také nejvíce používá. Výtažky z kurkumovníku se používají i jako lék proti rakovině. Kurkuma má vynikající protizánětlivé účinky a je výborným antioxidantem. Nejnovější výzkumy ukázaly, že významně podporuje mozkové kognitivní funkce, zejména u starších lidí. Je to přírodní a velmi účinný mozkový doping. Kurkuma je hlavní složkou kari koření, lze ji však použít i samostatně nebo v kombinaci se zázvorem.

VITAMINY PRO KRÁSU I ZDRAVÉ VLASY

Prospívají lidskému tělu, jsou důležité pro zdravý imunitní systém, ale také pro vlasy, pleť i nehty. Některé jsou účinnými pomocníky v boji proti vráskám, jiné zase napomáhají zlepšovat kvalitu vlasů i nehtů. Bez vitaminů se zkrátka lidské tělo neobejde. V kosmetice se nejčastěji můžeme setkat s vitaminem C, E, A a B. A proč jsou vlastně tak prospěšné a který vitamin vám pomůže zpevnit nehty nebo zvláčnit pokožku?

VITAMIN C

Vitamin C patří mezi nejpopulárnější a snad nejčastěji využívané vitaminy v kosmetickém průmyslu. Proslul coby silný a účinný antioxidant, je tedy hojně využíván v pleťových přípravcích, kde se obvykle vyskytuje pod názvem kyselina askorbová. Vitamin C se osvědčil proti několika nepřítelům zdravé kůže. Pomáhá kůži bojovat s předčasným stárnutím především způsobeným působením UV záření, a tím tak napomáhá oddálit vznik vrásek, zlepšuje vzhled kůže, podporuje vybělení pigmentových skvrn a také rozjasňuje unavenou a mdlou pleť. Jeho dostatek v organismu je důležitý také pro tvorbu kolagenu, který je důležitý pro obnovu kůže. Dávejte si však pozor, zda vitamin C vaše pokožka dobře snese, někteří lidé, zejména ti s citlivou pleť, totiž na přípravky s obsahem vitaminu C mohou být alergičtí, což se projevuje především pálením a někdy i zčervenáním kůže prakticky ihned po nanesení přípravku "s céčkem", proto raději vždy před použitím nového přípravku proveďte test kožní snášenlivosti.

VITAMIN E

Patří mezi nejsilnější antioxidanty, v kosmetických přípravcích jej můžete najít také pod názvem tokoferol. Pomáhá chránit pokožku před poškozením vlivem slunečního

záření. Často je také přidáván do regeneračních přípravků, jako jsou krémy či masti, protože napomáhá redukovat čerstvé jizvy, dokonce zlepšuje hojení mírných popálenin a urychluje hojení ran. Proto se také objevuje v přípravcích určených k péči o pokožku po opalování, kterou zklidňuje a regeneruje. Je vhodný také pro výživu suché a popraskané kůže. Najdete ho však i v šamponech, kondicionérech a vlasových maskách, zejména těch určených pro poškozené vlasy. Posiluje a zaceluje vlasové vlákno a zabraňuje tak třepení oslabených vlasů.

VITAMIN A

V kosmetice se nejčastěji využívají karoteny a retinol (jedná se o čistou a nejsilnější formu vitaminu A, napomáhá přirozené obnově buněk v pokožce). Doporučuje se zejména pro stárnoucí pokožku, která již ztrácí svou přirozenou pružnost a obnovu, podporuje tvorbu kolagenu v kůži a tím napomáhá zlepšovat elasticitu kůže a zlepšuje její

vláčnost. Ve spojení s antioxidačními vitaminy E a C ho často můžete najít v protivráskových přípravcích a také v krémech určených k eliminaci pigmentových skvrn. Kyselina retinolová (kyselina vitaminu A) se využívá v léčbě akné. Provitamin A, beta karoten, který se též řadí mezi antioxidanty, je důležitým ochráncem před spálením kůže a navíc podporuje její zhnědnutí. Aby byl jeho účinek co nejsilnější, doporučuje se beta karoten užívat v tobolkách vždy několik dní před pobytem na slunci, zejména na jaře, kdy je kůže po zimních měsících bledá a tudíž náchylnější ke spálení. Také chrání pokožku před poškozením volnými radikály.

VITAMIN B

Jedná se konkrétně o vitamin B5, neboli d-panthenol, který se v pokožce mění na kyselinu pantothenovou. Panthenol váže vodu, je užitečným vitaminem pro dokonale hydratované a poddajné vlasy. Má také výrazné zvláčňující, regenerační, zklidňující a vyživující účinky, protože se přidává zejména do tělových přípravků. Podobně jako vitamin E zklidňuje pokožku podrážděnou sluncem a má hojivé účinky.

VITAMIN H

Při problémech s nehty se často doporučuje užívat biotin, tedy vitamin H (setkat se můžete i s označením vitamin B7). Podporuje růst nehtů, výrazně zlepšuje jejich pevnost a pružnost, a nehty se tak netřepí. Zároveň má hydratační účinky, takže zamezuje suchosti pokožky a navíc zlepšuje růst i kvalitu vlasů. Zvláčňuje a zjemňuje pokožku.

Simona Lišková

JAK SE BRÁNIT NEKALÝM PRAKTIKÁM PODOMNÍCH PRODEJCŮ

2. DÍL

V minulém díle poradny jsme vás varovali před podomními obchodníky s energiemi, „výhodnými“ mobilními službami, se zabezpečovacím zařízením pro váš byt, s rozboru vody. Dnes se budeme věnovat praktikám podomních prodejců, abyste je snáze poznali a mohli se včas a účinně bránit.

TRIKY A LŽI PODOMNÍCH OBCHODNÍKŮ

Když u vás zazvoní podomní obchodník, není příliš časté, že by to bylo naslepo. Například prodejci energií využívají databázi ČEZ, PRE, Bohemia Energy a další, jež obsahují jména klientů, adresy, data narození, čísla spotřeby... Jak je to možné, když dostat se k nim může konkurenční firma pouze nelegální cestou? Je pravděpodobné, že s databázemi kvete čilý obchod a například zaměstnanec, který z jedné firmy odchází do druhé, si adresář jednoduše ukradne. V každém případě prodejce, který zná třeba místo narození starého člověka, u kterého zazvonil, může si jeho důvěru získat tím, že řekne, že i on pochází z onoho města nebo blízké vesnice či že to tam velmi dobře zná.

V každém případě obchodnický „um“ prodejce by se dal označit také slovem ochotnický, je vám totiž schopen předvést celkem slušné divadlo, jen aby se dostal do vašeho bytu, kde bude mít lepší manévrovací prostor. Uveďme si nyní nejčastější triky, jako příklad nám poslouží prodejce energií:

KONTROLOR ELEKTROMĚRU

Prodejce se vydává za pracovníka distribuční firmy s tím, že kontroluje elektroměr. Distribuční firmy ale měření a kontrolu oznamují dopředu.

PRACOVNÍK ENERGETICKÉHO REGULAČNÍHO ÚŘADU

Prodejce tvrdí, že potřebuje zkontrolovat správnost nastavených tarifů a sazeb.

VÝHODNĚJŠÍ TARIF

Prodejce se k vám hodlá vetřít s tím, že kontroluje správnost nastaveného tarifu, abyste neplatili zbytečně moc. K tomu vyžaduje fakturu nebo

smlouvu, ze které si opíše potřebné údaje a následně vám dá podepsat smlouvu o změně dodavatele.

PRODLOUŽENÍ SMLOUVY

Prodejce tvrdí, že přišel prodloužit vaši končící smlouvu. Platnost své smlouvy si kdykoli můžete ověřit na zákaznické lince vaší distributorské společnosti.

KRACH VAŠEHO DODAVATELE

Prodejce za vámi přijde s tím, že váš dodavatel energií zkrachoval. Nevěřte – taková informace by se k vám dostala oficiální cestou, třeba dopisem.

ZA SLEUV DÁREK

Prodejce vám nabízí slevu a k tomu ještě dárek, třeba LED žárovky za symbolickou korunu, pokud podepíšete smlouvu. Přijetí daru ale musíte stvrdit podpisem. V tu chvíli jste nevědomky přešli pod jiného dodavatele služeb.

JAK SE BRÁNIT?

Předně si uvědomte, že váš dům je váš hrad.

01. dbejte na osobní bezpečnost: nepouštějte do bytu **NIKDY NIKOHO CIZÍHO**;

02. pokud přece jen dveře otevřete, vyžádejte si osobní a služební doklad; dobře si je prohlédněte, mohou být falešné, totožnost si můžete také ihned ověřit na informační telefonní lince pro zákazníky společnosti, kterou prodejce zastupuje;

03. pokud prodejce tvrdí, že jde zkontrolovat elektroměr, jde o podvod, neboť distribuční společnosti měření a kontrolu oznamují dopředu;

04. pokud jste prodejce pozvali do svého bytu, nikdy jej nenechávejte v místnosti samotného, neobracejte se k němu zády ani mu nedávejte do

ruky žádný z dokladů od faktur, vyúčtování elektřiny či plynu, smluv, osobních dokladů, a to ani tehdy, pokud prodejce tvrdí, že si z nich musí něco opsat či si je zapůjčit na ofocení;

05. vyslechněte si prodejcovu nabídku a text smlouvy a pečlivě prostudujte, obchodní podmínky, platný ceník, zda smlouva neobsahuje skryté poplatky; na vše se dopodrobna vptejte;

06. vyžádejte si na prostudování smlouvy čas, minimálně den nebo dva;

07. poraďte se s rodinou, známými, sousedy, zavolejte starostovi obce, buďte aktivní a snažte se získat co nejvíce informací či vyslechněte si zkušenosti lidí, kteří změnu dodavatele učinili;

08. NENECHTE SE DO NIČEHO TLAČIT! NEPODEPISUJTE NIC V DEN, KDY VÁS PRODEJCE NAVŠTÍVIL!;

09. neváhejte prodejce odmítnout, pokud máte jakoukoli pochybnost;

10. pokud o změně uvažujete, srovnajte cenové a obchodní podmínky na internetu, použijte k tomu kalkulator cen plynu a elektřiny, např.

<http://www.penize.cz/kalkulacky>

[srovnani-ceny-plynu](http://www.penize.cz/kalkulacky/srovnani-ceny-plynu)

a <http://www.penize.cz/kalkulacky/srovnani-cen-elektriny>

11. pokud smlouvu podepíšete, dejte o tom co nejdříve vědět dětem, sousedům, příbuzným, známým;

jestliže přijdou na to, že jste naletěli, máte možnost od smlouvy odstoupit, pokud tak učiníte včas;

12. podomní prodej je již ve více než šesti stovkách obcí a měst zakázán, pak neváhejte volat policii.

Příště si povíme o tom, s čím nejčastěji podomní prodejci obchodují a čeká vás i užitečný slovníček pojmů

Rubriku připravuje:

Sdružení českých spotřebitelů,
Tel.: 261 263 574,
e-mail: spotrebitel@regio.cz,
www.konzument.cz

SUDOKU

(Kdo nám napíše součet čísel z označených políček, má šanci na výhru)

		6	2	4				
						6		
		2	1	3				9
	3					5	4	
	5					3		2
								1
5						4		6
	8	9		5			1	
							9	

VTIPY

Manželka volá manželovi do práce a manžel rychle říká: „Hele, my tu teď máme strašně moc práce, takže nemám čas.“

A v tom manželka vtrhne manželovi do řeči: „Já mám pro tebe jednu dobrou a špatnou zprávu.“

„Tak mi teda řekni aspoň tu dobrou,“ říká manžel.

A manželka říká:

„FUNGUJOU NÁM AIRBAGY!!!!“

„Prý ti utekla žena k mamince, je to pravda?“

„Jo, už po čtvrté.“

„A co tomu maminka říká?“

„Nevím. Ale už mi ji třikrát vrátila!“

„Pepo, platíš daně?“

„Pochopitelně, platím. Nejen Daně, ale i Lence a Ivaně!“

Paní Kalianková se ptá Pepy:

„Kam jsi dal těch 200 korun, co jsi dostal na nákup?“

„Jednomu staršímu muži.“

„Odkdy jsi takový lidumil?“

„Co vlastně ten chlap dělal?“

„Čepoval pivo!“

Hádá se Čech s Irem, kdo má ve své vesnici lepší hospodu.

Ir říká: „Když si u nás objednáš dvojitou whisky, třetího panáka dostanu zadarmo.“

Čech kontruje: „To nic není, u nás

BÁSNIČKA

VLÍDNÉ SLOVO

Atť je člověk mlád či stár, vždy rád slyší slůvek pár.
Když jsou milá, srdce blaží, zapomenout jdou jen stěží.
Potěší i písnička, rozjasní se nám líčka.
Upřímnost a slova milá blízko mému srdci byla.
Každý den a v každé době přeji já je nyní tobě.
Atť jsou k tobě všichni milí, nejen v této prosté chvíli.
Vlídlné slovo – to je dar, co jeden druhému může dát.
Dobrá vůle a mír v duši – člověku přec vždycky sluší!

Jarmila Karolína Krepsová, 80 let

PAMATUJ SI, CO ŘÍKÁ KLASIK.
S PRÁZDNOU KAPSOU SE
POMALEJI STÁRNE.

v hospodě dostaneš dvojitou
vodku zadarmo rovnou a když ti to
nebude stačit, tak nějaký rumy
a bechery taky zadarmo, a když ti
i tohle bude málo, pozvou tě dozadu
do skladu na divoký sex.“
Ir nevěří: „A to se ti už jako fakt stalo?“
Čech: „Mně přímo ne, ale manželce jo.“

VYHRÁLI S DOBOU SENIORŮ

Správné řešení tajenky ze říjnového vydání DS: **STRACH, ABY SE NEVRÁTIL JAKO KAMZÍK.**

Správnou odpověď nám zaslali a štěstí při losování měli **Eva Tomášková z Ostravy-Zábřehu, Milada PTOŠKOVÁ z Václavovic, Vladan Pýcha z Prahy, Ludmila Šimková z Prušánků a Jaroslava Kunzfeldová z Olomouce.**

Výhercům blahopřejeme. Dostanou výhry od sponzora naší velké křížovky, brněnského vydavatelství Markéta Křížovky. To vydává celkem 12 titulů křížovek, které zpříjemní Váš den: Křížovky o ceny, Křížovky pro mladé i dospělé, Křížovky pro dobrou náladu, Křížovky pro chvíle pohody, Křížovky veselé pro mladé i dospělé, Křížovky zajímavosti, Veselé křížovky na cestu, Křížovky rozverně, Křížovky pro všechny, Osmisměrky, Křížovky veselé perličky, Křížovky anekdoty. Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz. Nabízíme zvýhodněné předplatné, s každým číslem jedno zdarma! Časopis získáte za nižší cenu + poštovné a balné. Předplatné může být i vhodným dárkem. Rádi Vám poštou nebo emailem zašleme dárkový certifikát.

Tajenku z dnešního čísla pošlete na adresu či mail redakce do **15. listopadu 2016**. Pokud chcete soutěžit o výhry, nepamenejte napsat korespondenční adresu, kam ji může sponzor křížovky zaslat! Mailová adresa opravdu nestačí!

SUDOKU (20), vyhrává **Květoslava Synková, ze Slatnice**

							ZN. PRAC. PRAŠKU	1	ELIÁŠ it.	ČASOVÉ ÚDOBI	ŘÍMSKÁ 4	OPATŘIT ČASOVÝM ÚDAJEM	NÁČELNÍK KOZÁKŮ	NE
						OBYVATEL SVĚTA- DÍLU								
						SVINO- VATI								
						IZÁK dom.					POTŘEBA RYBÁŘE			
						ŽENSKÉ JMÉNO				ZNAČKA PRAČEK	OTROK zast.			
						ŘÍM. 51			POVALOVÝ STROP					
Co to vidím, pane Horák? Ruka v sádře, noha v sádře, co se vám stalo? No, to víte, ...						VYHRNO- VATI	ZVÍŘE odb.	TYRANI NIŽŠÍ ŠLECHTIC						
M	WEBERO- VA OPERA	2	OSOBNÍ ZÁJMENO	DVEŘNÍ ZÁVĚS	ZÁBAVNÍ PODNIK							BODNÁ ZBRANĚ	ZESILENÝ ZÁPOR	
TOPIVO					MUŽSKÉ JMÉNO						ZN. KILO- NEWTONU			
VYCHOVA- TELKA					CUKERNÝ ROZTOK					JOSEF angl.				
JM. HER. FIALY					ZUŘIVOST DO angl.				ČESKÝ GRAFIK					
SPZ ROKYCANY			CHEM. PRVEK TI VYDÁNÍ					3						
								MLÉKO franc.						
PŘED- LOŽKA				AFRICKÝ VELETOK PLANETKA			SILNÝ PROVAZ SLOUPOVÁ SÍŇ					CHOBOT- NATEC	ČÁST CHODIDLA	
NEVĚNO- VAT						VKOUTI	ST. ZN. TUKU				ZNAČKA SPATU			
							ÚŘADY zast.				HRA SE ZPĚVY			
M	PROJEVOVA- TI LITOST								ROLETY					
	ZKR. LÉK. POSUD. KOMISE								ČÁSTI PAŽÍ					
LEVNOST					ZÁSTUPCE U KŘTU						ZNOJ			
					KROPIT						KŘIČET			
SPOR				VOJENSKÁ JEDNOTKA					OVES bot.					
				SVATEBNÍ KVĚTINA					STAROEG. BŮH					
ZKR. PRO KUS			KUJNÉ MATERIÁLY					BŮŽEK LÁSKY				SEK	CHEM. ZN. HLINÍKU	
			KORÝŠ					SMYČKY						
M	LINKA													
	ST. SOLM. SLABIKA						SMAŽENÝ POKRM							
UVRH- NOUT							KDO NĚCO KONÁ řidč.							
PÍPATI							ČTVEREC- NÝ NEROST						ELIA, KATOK INTO, ATE LAIT, AMON AVENA BENAR	

V NAŠEM VYDAVATELSTVÍ VYCHÁZÍ 12 TITULŮ KŘÍŽOVEK, KTERÉ ZPŘÍJEMNÍ VÁŠ DEN
 Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz.

VÁŽENÁ REDAKCE,

čtu časopis Doba seniorů již několik let. Je opravdu dobrý a dokonce lepší nežli v době, kdy jsem ho začal číst. Jsou tam zajímavé rubriky, některé sice jen prolétnu, ale některé čtu pozorně. Mezi ně patří i rubrika o věcech posledních, co kde zařídit. Není to zrovna studnice humoru, ale je nutná, myslím, že jsou to velmi užitečné rady, protože každý jednou zatahne roletu a končí a chudák je ten druhý, který tu zůstane a nyní ve stresu neví, co zařídit. Proto velmi užitečný článek.

Ale ještě žiji a snažím se žít tak nějak zajímavě a tak pokud mohu, ještě rád cestuji. Kdysi bylo slibováno, že se Rada seniorů zasadí o navrácení slevy na železnici opět na 50%, ale nějak to utichlo. Aspoň díky za slevu se Senior pasem na In kartu. Jezdíme s manželkou na Slovensko za rodinou. To je ráj pro cestovatele, vlakem zdarma i slevy na MHD v Bratislavě a pod.

Chtěl bych se zeptat, v každém městě je to totiž jinak. V Praze máme Lítačku a tudíž MHD zdarma, mohli byste za pomoci hejtmanů napsat článek, kde by se zpřehlednilo, jak to je v jiných městech. Velmi vstřícná je Ostrava a nerad bych někde platil pokutu jako černý pasažér a naopak si zase nekupoval lístek, když nemusím. Myslím, že tuto informaci by uvítalo více seniorů, kteří nesedí jen doma a rádi se podívají i jinam.

Na závěr přeji celé redakci samé dobré čtenáře a hodně. Také zdraví a necht' múzy a inspirace vás neopouští.

S pozdravem Otto Trejbal

VÁŽENÝ PANE TREJBALE,

děkujeme za Váš dopis i za slova chvály. Věříme, že i nadále budete na našich stránkách nacházet články, které pro Vás budou zajímavé.

Co se týče cestování na železnici, věřte, že snahy Rady seniorů jsou stále aktuální, bohužel není v této věci zatím žádný posun, proto jsme o této problematice nějakou dobu nepsali. Rada seniorů o znovuoobnovení slevy na železnici jednala s ministrem financí a nyní usiluje i o přijetí u ministra dopravy. Kromě slevy na železnici

pro seniory s ním chce rovněž diskutovat problematiku pravidelných lékařských prohlídek řidičů-seniorů.

Zmapovat MHD, jejich ceny a podmínky slev pro seniory v jednotlivých krajích je dobrý tip! Děkujeme, zkusíme se na tuto problematiku podívat a připravit ucelený přehledný materiál. Rada seniorů samozřejmě vítala návrh ČSSD s nímž šla do letošních krajských voleb – že by bylo totiž jízdné pro seniory nad 70 let zdarma v celé ČR. To by zcela jistě bylo nejpřehlednější a pro seniory i nejjednodušší. Otázka je, zda se nakonec uskuteční či nikoli.

Tolik k Vaši podnětům. Přejeme pevné zdraví a hodně spokojených chvil s Dobou seniorů.

Redakce

DOBRÝ DEN,

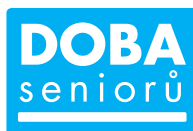
reaguji na článek R. Sedláčkové ohledně jejího pohledu na stav našeho zdravotnictví. Zde tvrdí, že spouště pacientů nezbyvá než stále platit léky na recept v plné výši, protože levnější prostě nesnesou. To je v rozporu se zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Podle §11 odstavce 1 písmeno e- pojištěnec má právo na léčivé přípravky bez přímé úhrady hrazené ze zdravotního pojištění. Podle § 13 odst. 1 se ze zdravotního pojištění hraď zdravotní služby poskytnuté pojištěnci s cílem zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav nebo zmírnit jeho utrpení. Podle § 46 odst. 1 zdravotní pojišťovna je povinná zajistit poskytování hrazených služeb svým pojištěncům. Tuto povinnost plní prostřednictvím poskytovatelů, se kterými uzavřela smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb. Z toho je zřejmé, že pacient musí dostat léky na recept bez doplatku a lékař má povinnost léčit pacienta bez jeho přímé úhrady. Paní Sedlářová si nepřčetla zákon, a proto nepravdě informuje občany.

Jiří Krejza

VÁŽENÝ PANE KREJZO,

paní Sedlářová napsala svůj pohled na věc, na což má právo, vycházela pravděpodobně ze svých zkušeností. Pokud vy máte zkušenosti jiné, můžete se o ně s ostatními čtenáři podělit. Děkujeme za váš příspěvek.

Redakce

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 192 Kč / Cena za kus jen 16 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:

DOBU SENIORŮ objednávám od čísla (včetně)

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spořovací č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. Production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenkou, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu. Peníze odešlete na konto, které je uvedeno na složence. Zde najdete i Váš variabilní symbol, který nezapomeňte vyplnit. V případě nejasností nebo dotazu zavolejte do zákaznického centra ALL Production s.r.o. na tel.: **840 306 090**, kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím tohoto e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz.

Objednat předplatné DS lze přes internet na adrese:

<http://predplatne.cz/katalog/spolecenske-casopisy/>

Předplatným můžete udělat radost svým blízkým a přátelům.

**Rada seniorů
České republiky**
svaz spolků

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 074-7. Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
E-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

České Budějovice

Žižkova 12/309, Telefon: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9–13 hod.
Před. KRS JČK je JUDr. Bohumil Bezemek

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.

Kladno

Cyrila Boudy 1444 – kancelář 125
Telefon: 739 944 655
Úřední hodiny: čt 13–16 hod.
E-mail: rs.kraj@seznam.cz
Předsedou KRS je Miloslav Vajs

Ostrava:

Dům odborových služeb
U Tiskárny 578/1, 3. patro
Telefon: 596 104 221-2,
723 697 356 Ing. Karel Žák
Úřední hodiny úterý a středa 13-17 hodin
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich Pospíšil.
Webové stránky krajské rady MS kraje:
www.ms-seniors.cz

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 15 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. čísle: 377 421 619
každé pondělí v době od 15 do 18 hod.
a každou středu od 15 do 18 hod.

Zlín

Kvítková 4323, Telefon: 606 171 503
E-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyní RS ZK je Iva Pilková.

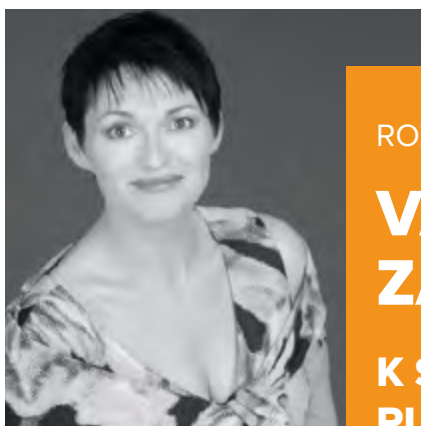
UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluve telefonicky. Vyhnete se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

REPORTÁŽ

PŘIJETÍ U PREZIDENTA REPUBLIKY

ROZHOVOR

VALÉRIE ZAWADSKÁ:

K SENIORSKÉMU PUBLIKU MÁM BLÍZKO

DALŠÍ ČÍSLO DS VYCHÁZÍ
25. LISTOPADU.

ZE ZAHRANIČÍ

MEZINÁRODNÍ SENIORSKÁ ORGANIZACE EURAG ZASEDALA V BRATISLAVĚ

Šéfredaktor Ing. Lenka Desatová. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@rscr.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: obchod@reflexadvertising.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Triangl, a.s. Rozšiřují PNS a Česká pošta, předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a fotografie se nevracejí.

JSME VŠUDE TAM, KDE STARŠÍ GENERACI O NĚCO JDE

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

**PŘEDPLATNÝM DS URČITĚ UDĚLÁTE RADOST
I SVÝM BLÍZKÝM A PŘÁTELŮM!**

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz.

DOBA SENIORŮ JE TU I PRO VÁS. SEZNAMTE SE S NÍ!

Pokud můžete, odstříhnete a stránku jako leták umístíte v místech, která navštěvují senioři.
A nejenom oni. Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.